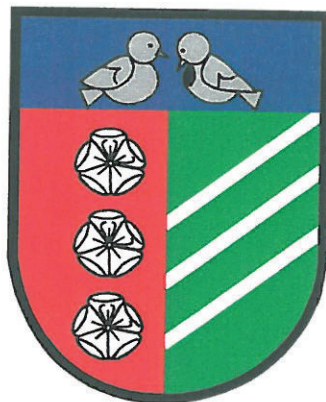


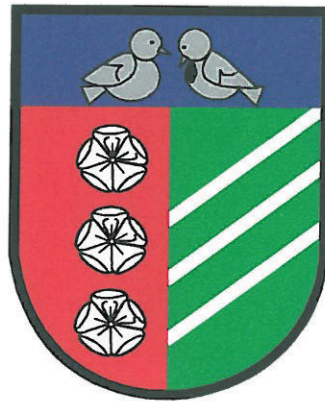
WÓJT GMINY WRÓBLEW



**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY WRÓBLEW**

WRÓBLEW, listopad 2000

WÓJT GMINY WRÓBLEW



**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY WRÓBLEW**

WRÓBLEW, listopad 2000

Uchwała Nr XVII/96/2000
Rady Gminy Wróblew
z dnia 8 grudnia 2000r.

w sprawie: uchwalenia „Strategii rozwoju gminy Wróblew „

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 1996r. nr 13 poz. 74 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy Wróblew uchwala co następuje:

§ 1

1. Uchwala się „Strategię rozwoju gminy Wróblew”
2. Strategia o której mowa w punkcie 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Zobowiązuje się Zarząd Gminy do uwzględniania przyjętych celów strategicznych w projektach budżetu i planach zadań gospodarczych gminy.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy na okres 14 dni.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Gminy

Julian Przędzięk

11.XII.2000
[Signature]

Spis treści

| | |
|---|-----------|
| I. WSTĘP | 5 |
| II. METODA OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU | 6 |
| III. DIAGNOZA STANU | 7 |
| 1. Ogólna charakterystyka gminy | 7 |
| Surowce mineralne | 8 |
| Wartości kulturowe | 8 |
| Zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego | 10 |
| Gospodarka przestrzenna | 10 |
| Sieć osadnicza | 10 |
| Działalność gospodarcza | 11 |
| 2. Demografia | 12 |
| Stan i struktura demograficzna | 12 |
| 3. Struktura gospodarcza | 16 |
| Sytuacja na rynku pracy - bezrobocie | 16 |
| 4. Rolnictwo i gospodarka leśna | 17 |
| Uwarunkowania przyrodnicze..... | 17 |
| Produkcja roślinna | 19 |
| Produkcja warzywnicza i sadownicza..... | 21 |
| Obsługa rolnictwa | 22 |
| Produkcja zwierzęca | 22 |
| Urządzenia wodno-melioracyjne | 23 |
| Oświata rolnicza i doradztwo | 25 |
| Gospodarka leśna | 26 |
| Gospodarka łowiecka..... | 27 |
| 5. Infrastruktura społeczna | 28 |
| Edukacja | 28 |
| Ochrona zdrowia | 29 |
| Kultura | 30 |
| Sport, turystyka i rekreacja | 31 |
| Opieka i pomoc społeczna | 32 |
| Budownictwo mieszkaniowe..... | 35 |
| 6. Infrastruktura techniczna | 37 |
| Zaopatrzenie w wodę | 37 |
| Gospodarka ściekowa | 39 |
| Gospodarka odpadami | 39 |
| Elektroenergetyka | 39 |
| Telefonizacja, telekomunikacja | 40 |
| Ciepłownictwo i gazyfikacja | 41 |
| Drogownictwo | 41 |
| Komunikacja kolejowa i drogową | 42 |
| Bezpieczeństwo | 43 |
| 7. Budżet gminy | 44 |

| | |
|--|-----------|
| IV. WNIOSKI Z DIAGNOZY | 48 |
| V. ANALIZY SWOT - SEKTOROWE I ZBIORCZA..... | 50 |
| VI. CEL GŁÓWNY I CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY | 58 |
| CELE STRATEGICZNE | |
| 1. Wspieranie procesów restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa..... | 59 |
| 2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej..... | 60 |
| 3. Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej..... | 62 |
| 4. Ochrona walorów środowiska naturalnego | 64 |
| 5. Podniesienie atrakcyjności gminy dla rozwoju turystyki i wypoczynku..... | 66 |
| 6. Inwestowanie w człowieka | 67 |
| 7. Doskonalenie zarządzania gminą..... | 69 |
| VII. MONITORING STRATEGII..... | 70 |

Spis tabel:

| | |
|--|----|
| Tabela nr 1. Podmioty gospodarki narodowej wg wybranych sekcji EKD | 11 |
| Tabela nr 2. Wykaz miejscowości, sołectw i zaludnienie..... | 12 |
| Tabela nr 3. Ludność według wieku i płci | 14 |
| Tabela nr 4. Przyrost naturalny ludności w latach 1991 - 1999..... | 15 |
| Tabela nr 5. Saldo migracji w latach 1991-1999 | 15 |
| Tabela nr 6. Bezrobocie w latach 1993-2000 | 16 |
| Tabela nr 7. Stan i struktura bezrobocia wg wykształcenia | 16 |
| Tabela nr 8. Struktura bezrobocia wg wieku | 17 |
| Tabela nr 9. Struktura gruntów ornych i sadów wg klas bonitacji | 18 |
| Tabela nr 10. Użytki zielone: | 18 |
| Tabela nr 11. Struktura obszarowa gospodarstw:..... | 19 |
| Tabela nr 12. Struktura upraw :..... | 20 |
| Tabela nr 13. Powierzchnia zasiewów w gospodarstwach indywidualnych..... | 20 |
| Tabela nr 14. Zbiory i plony zbóż oraz ziemniaków | 21 |
| Tabela nr 15. Użytkowanie gruntów w gospodarce całkowitej | 24 |
| Tabela nr 16. Wykształcenie użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych..... | 25 |
| Tabela nr 17. Biblioteki, księgozbiór, wypożyczenia | 31 |
| Tabela nr 18. Świadczenia socjalne - zadania własne gminy | 32 |
| Tabela nr 19. Świadczenia socjalne zlecone | 33 |
| Tabela nr 20. Powody przyznania pomocy | 34 |
| Tabela nr 21. Zasoby mieszkaniowe | 36 |
| Tabela nr 22. Dochody budżetu gminy wg rodzajów | 44 |
| Tabela nr 23. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów | 46 |
| Tabela nr 24. Wydatki budżetu gminy wg klasyfikacji budżetowej..... | 46 |

Wykresy

1. Ludność
2. Urodzenia i zgony
3. Bezrobocie w 2000 r.
4. Plony zbóż
5. Struktura użytków rolnych
6. Użytkowanie terenu
7. Struktura gleb wg klas – grunty orne
8. Struktura gleb wg klas - użytki zielone
9. Struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych
10. Struktura wykształcenia w gminie

Mapy

1. Gmina Wróblew
2. Gospodarka
3. Infrastruktura techniczna
4. Kultura ,turystyka , przyroda.
5. Tereny do zainwestowania

Ilustracje

Opracowanie merytoryczne i graficzne: Zygmunt Kamiński

Współpraca:

Jolanta Obiedzińska
Elżbieta Pawłowska
Barbara Przybyłek
Lilanna Drytkiewicz

I. WSTĘP

Nowe ujęcie wizji społeczno-gospodarczej w dokumencie określonym jako Strategia Rozwoju Gminy ma na celu określenie podstawowych rozwiązań, kierunków, tempa i skali rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego. Strategia jest swego rodzaju planem działania, który określa główne cele rozwoju gminy, przyjmuje podstawowe kierunki i priorytety działań, jakie należy podjąć, aby przyjęte cele realizować.

W celu pełnego zidentyfikowania problemów gminy, aby określić wizję jej przyszłości, celów strategicznych i ich hierarchię, koniecznym było sporządzenie analizy-diagnozy stanu gminy we wszystkich dziedzinach życia, a zwłaszcza w sferze społecznej, gospodarczej (szczególnie rolnictwa), infrastruktury technicznej oraz ochrony środowiska. Ten etap rozpoznania stanu gminy jest niezwykle ważny dla samorządu i mieszkańców gminy, bowiem pozwala na poznanie podstawowych mechanizmów (szans i zagrożeń) rozwoju gminy, pozyskanie dokładnych i aktualnych informacji w ujęciu dynamicznym. Ponadto diagnoza pozwala na określenie wzajemnych relacji społeczno-gospodarczych wewnątrz gminy, jak i wzajemnych związków między gminą a jej otoczeniem.

Uzyskane informacje umożliwiły rozpoznanie mocnych i słabych stron zasobów ludzkich (zjawisk demograficznych), gospodarczych, infrastrukturalnych oraz na określenie zewnętrznych możliwości i zagrożeń wynikających z regionalnych, krajowych i międzynarodowych uwarunkowań niezależnych od gminy, a które to wpływają na możliwości jej rozwoju. Jest to analiza SWOT, opracowana dla całej gminy w układzie sektorowym.

W kolejnym rozdziale strategii sprecyzowano cele: główny, strategiczne i operacyjne. Ich realizacja jest ważnym elementem strategii dla każdego samorządu, który powinien je weryfikować w czasie, w zależności od zmieniających się warunków. Kończą strategię zadania w zakresie jej monitorowania wraz z niezbędnym wykazem mierników.

II. METODA OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU

Wizja rozwoju gminy zawarta w niniejszej Strategii jest niezbędnym dokumentem dla instytucji krajowych i zagranicznych, poprzez które istnieje możliwość korzystania ze środków pomocowych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, zwłaszcza - kiedy Polska stanie się jej pełnoprawnym członkiem. Posiadanie strategii daje władzom samorządowym podstawę do racjonalnego działania w dłuższym horyzoncie czasowym i uwiarygodnia je wśród partnerów, tak wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Rozpoznanie możliwości rozwoju gminy ogranicza poziom ryzyka dla inwestorów i działań bieżących. Pozyskanie kredytu, bezzwrotnej dotacji, grantu z różnych źródeł jest łatwiejsze, o ile znane są perspektywiczne i krótkookresowe działania odpowiednio zhierarchizowane i określone czasowo. Stąd też cel, jakim jest ożywienie gospodarcze gminy, powinien być realizowany przez wszystkich mieszkańców, instytucje i podmioty gospodarcze. Władze samorządowe muszą natomiast inspirować, umiejętnie aktywizować i koordynować wszelkie poczynania i działania realizatorów poszczególnych zadań i przedsięwzięć.

Strategię współtworzył zespół pracowników Urzędu Gminy i jednostek podporządkowanych, a dokument (końcowy) w niniejszej postaci opracował na zlecenie Urzędu Gminy Zygmunt Kamiński. Informacje pozyskane z Urzędu Gminy były konfrontowane i uzupełniane z danymi statystycznymi oficjalnymi i innymi opracowaniami branżowymi, jakie przygotowano dla województwa łódzkiego i powiatu sieradzkiego.

Starano się zapewnić dużą wiarygodność i prawdopodobieństwo nakreślonych celów i zadań, jako niesprzecznych z założeniami polityki regionu i powiatu wobec faktu już prezentowanego projektu Strategii Rozwoju Województwa łódzkiego i Strategii Rozwoju Powiatu Sieradzkiego. Przeanalizowano też - bazując na dokumentach opracowanych przez administrację rządową, jej agendy oraz inne opracowania studialne - problemy "stykowe" z sąsiadującymi gminami, które zidentyfikowano po przeanalizowaniu dostępnych opracowań i dokumentów znajdujących się w gminie.

Prace nad sporządzeniem strategii rozpoczęto w czerwcu 1999 r., a zakończono w sierpniu 2000 roku. Opracowujący niniejszy dokument pragną serdecznie podziękować władzom Gminy, mieszkańcom i instytucjom za współpracę, przekazaną wiedzę i informacje oraz wielką życzliwość i chęć współuczestnictwa w sporządzeniu Strategii. Autorzy wyrażają pragnienie pełnej realizacji zamierzeń ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Wróblew i życzą wielu sukcesów na niwie gospodarczej i społecznej dla podniesienia poziomu życia mieszkańców gminy.

III. DIAGNOZA STANU

1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Wróblew jest jedną ze 177 gmin województwa łódzkiego i jedną z 11 gmin powiatu sieradzkiego. Położona jest w zachodniej części województwa łódzkiego, w środkowej części powiatu sieradzkiego, na zachód od m. Sieradz. Sąsiaduje z gminami: od zachodu z m. i gm. Błaszki, od północy z m. i gm. Warta, od południa z gm. Brzeźnio i od wschodu z gm. Sieradz i m. Sieradz.

Gmina zajmuje powierzchnię 113 km², co stanowi około 7,6 % powierzchni powiatu i tylko 0,62 % powierzchni województwa. Ludność liczy 6495 mieszkańców (wg stanu na 31.12.1999), co stanowi 5,2 % ludności powiatu i zaledwie 0,24 % ludności województwa. Na 1 km² przypada 58 mieszkańców.

W skład gminy wchodzi 24 sołectwa i 36 miejscowości.

W układzie sieci powiązań drogowych gmina Wróblew zajmuje ważną pozycję, gdyż przez środek gminy przebiega szlak komunikacyjny o międzyregionalnym znaczeniu tj. droga krajowa nr 42 Poznań - Kalisz - Sieradz. Najbliżej położonymi miastami-węzłami drogowymi są: Sieradz, Kalisz, Błaszki i Warta. Gmina posiada jednak dobrą komunikację kolejową dzięki przebiegającej przez jej teren linii kolejowej Łódź Kaliska - Sieradz - Kalisz - Ostrów Wlkp. - Wrocław/Poznań i posiada stację osobowo-towarową Sędzice.

Obszar gminy położony jest na Nizinie Południowo-Wielkopolskiej, mezoregionie Wysoczyzny Złoczewskiej a tylko nieznaczne fragmenty na wschodzie znajdują się w Kotlinie Sieradzkiej. Najniższy punkt wysokościowy znajduje się w sołectwie Smardzew i wynosi 130,8 m n.p.m., a najwyższy w sołectwie Oraczew i wynosi 190,6 m n.p.m. Przeważająca część gminy jest położona na wysokości 150-170 m n.p.m.

Znaczny obszar gminy posiada mało urozmaiconą rzeźbę terenu określaną jako płaskorówniną (spadki do 1°) oraz niskofalistą i niskopagórkowatą (spadki 1-3°). Różnica wysokości względnej nie przekracza tu 25 m. Tylko niewielki obszar w południowo-zachodniej części gminy zaliczyć można do typu rzeźby falistej i pagórkowatej (spadki 3-5°).

Na ukształtowanie powierzchni znaczący wpływ miały zlodowacenia plejstocenyjskie zwłaszcza stadiału warciańskiego. Wśród osadów polodowcowych dominują piaski, gliny i żwiry stanowiące morenę denną. Kompleks utworów czwartorzędowych o miąższości

40-60 m zalega na serii utworów trzeciorzędowych lub wprost na wapieniach dolnokredowych i górnourajskich.

Obszar gminy odwadniany jest przez małe rzeki: Myję, Swędrniankę i system cieków bez nazwy oraz rowów otwartych.

Występowanie skał o różnej przepuszczalności powoduje zróżnicowany poziom wód gruntowych. Poziomy wodonośne: jurajski i kredowy, z których zaopatrywana jest większość wodociągów zbiorowych, cechuje duża wydajność i dobra jakość. Rozproszone osadnictwo wiejskie korzysta prawie wyłącznie z płytkich wód występujących w utworach czwartorzędowych, tzw. wierzchówkowych i aluwialnych odznaczających się małą zasobnością i znacznymi amplitudami wahań, rzadziej z wód śródoglinowych i międzymorenowych.

Warunki klimatyczne charakteryzują się średnioroczną temperaturą powietrza wynoszącą około 8 C. Najzimniejszym miesiącem jest luty - 2,7 ° C, a najcieplejszym lipiec 18,0 ° C. Przeciętna długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 216 - 240 dni, a średnie roczne opady wahają się od 550 mm do 575 mm i nie przekraczają poziomu 600 mm.

Surowce mineralne

Gmina Wróblew nie jest zasobna w złoża kopalin użytecznych. Znajdują się tu w osadach czwartorzędowych rozpoznane 3 złoża kruszywa naturalnego. Są to surowce krzemionkowo-okruchowe, z kruszywem mieszanym (piaszczysto-żwirowym), bądź polodowcowe piaski drobne. Zasoby surowcowe kruszywa naturalnego (piasku) w największym na terenie gminy złożu „Rakowice - Mantyki” ocenia się na 117 tys. ton, „Inczew” - 85,5 tys. ton (złoże to występuje na zachód od drogi Inczew-Tubądzin), natomiast złoże „Smardzew” ocenia się tylko na 9.468 ton. Surowce te mogą być wykorzystywane do lokalnych potrzeb budowlanych.

Wartości kulturowe

Historia gminy Wróblew jest bardzo odległa, o czym świadczą badania archeologiczne i liczne zabytki oraz znaleziska i pamiątki historyczne. Najstarszymi i widocznymi do dziś są stanowiska i znaleziska archeologiczne. Są to cmentarzyska w Tubądzinie i Kobierzycku z epoki brązu (1200-800 p.n.e.), cmentarzyska w Kobierzycku i Charłupi Wlk. z okresu kultury łużyckiej (400-250 p.n.e.) i znaleziska w Kobierzycku z wczesnej epoki żelaza z okresu halsztackiego (650-400 p.n.e.). Osadnictwo na terenie gminy jest odległe

a najstarsze miejscowości mają swą średniowieczną XIV i XV w. metrykę. Są to Charłupia Wlk, Wróblew, Tubądzin, Kościerzyn, Kobierzycko, Inczew.

Wróblew - wspomniany jest już w 1330 roku przy okazji potwierdzenia przez księcia sieradzkiego nabycia przez Chwała z Dąbrówki części miejscowości od jego rodziny. W wieku XV Wróblew wchodził w skład wielowioskowego klucza Świnków z Charłupii Wielkiej, a potem kolejnymi właścicielami byli: Różyce, Nieniewscy, Załuskowscy, Wężykowie, Piątkowscy i Majchrzyccy. Siedzibą władz gminy został Wróblew w 1899 roku. We wsi powołano jedno z pierwszych w powiecie kółko rolnicze i kasę spółdzielczą.

Tubądzin - wymieniany w źródłach historycznych w 1392 r. posiada dwór z końca XVIII w. w którym mieści się muzeum wnętrz dworskich z cenną kolekcją portretów rodu Walewskich.

Inczew wzmiankowany jest w źródłach pisanych w 1391 r. a **Kościerzyn** w 1411r. Było to stare gniazdo Poraitów, którzy przybrali nazwisko Kościerscy, potem należała do Korabitów Kobierzyckich a w XIX i XX w. mieszkali tu Prądyńscy.

Charłupia Wielka od 1339 r. należała do rodu Świnków, potem Charłupskich, Malskich i Walewskich. W latach 1912-1913 mieszkał tu Władysław Stanisław Reymont - laureat nagrody Nobla.

W rejestrze zabytków architektury i budownictwa ujęto 15 obiektów, a są to: w Charłupii Wielkiej zabytkowy dwór z poł. XIX w. oraz klasycystyczny kościół z 1797 r., w Inczewie pałac z pocz. XX w., w Kobierzycku pałac z pocz. XX w., w Kościerzynie dwór z pocz. XIX w. i tzw. „Rządówkę”, w Tubądzinie dwór z 1797 r., park i oficynę, aleję wiodącą do dworu z Inczewa do Tubądzina, w Wąglczewie kościół parafialny z 1626 r. i klasztor kanoników regularnych (obecnie plebania), we Wróblewie kościół parafialny z XIX w. i kaplicę grobową Rodziny Nieniewskich na cmentarzu, w Sędzicach dwór i park, kapliczkę z XVIII w. w Tubądzinie, a w Sadokrzycach wiatrak typu „koźlak”. Ponadto jako zabytki ruchome ujęto wyposażenie kościołów w Tubądzinie, Wąglczewie i w Charłupii Wlk. oraz polichromię w salonie dworu w Charłupii Wlk.

Gmina może poszczycić się wieloma znanymi w przeszłości ludźmi, którzy tu mieszkali i tworzyli jak: Wł. St. Reymont pisarz –laureat nagrody Nobla, Ignacja Piątkowska wybitna etnografka sieradzka, Kazimierz Walewski – kolekcjoner.

Zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego

W skali powiatu, jak i województwa gmina nie wyróżnia się znaczącymi walorami przyrodniczymi. Największym bogactwem krajobrazu są kompleksy leśne, których znaczna koncentracja występuje w południowo - zachodniej części gminy. Objęte są one strefą Brąszewickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (BOChK). Ochroną konserwatorską objęto 2 parki podworskie (Tubądzin i Sędzice) i 7 parków o wartościach zabytkowych objęte prawem gminnym oraz 4 drzewa - pomniki przyrody (dęby szypułkowe i lipa drobnolistna). Wobec braku urządzeń oczyszczających ścieki i zbiorczej sieci kanalizacyjnej istnieje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych.

Gospodarka przestrzenna

Podstawą prowadzenia gospodarki przestrzennej w gminie był do sierpnia 2000 r. miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Wróblew przyjęty przez Radę Gminy Wróblew uchwałą Nr XXVI/122/93 z 30 grudnia 1993 r. i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Sieradzkiego (Dz.Urz. Nr 2 poz.10 z dnia 14.02.1994 r.). Obecnie opracowane „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wróblew” stało się nowym dokumentem prawnym do prowadzenia przez gminę polityki przestrzennej. Uwzględnia on nowe tereny do prowadzenia działalności gospodarczej, zabudowy mieszkaniowej i letniskowej oraz usługowej.

Sieć osadnicza

Charakter osadnictwa na terenie gminy Wróblew nie odróżnia się od otaczającego ją obszaru sąsiadujących gmin oraz od obszaru Polski Środkowej. Głównym ogniwem sieci osadniczej gminy jest Wróblew, koncentrujący 4,9 % ogółu mieszkańców gminy. W nim mieszczą się wszystkie podstawowe placówki usług publicznych jak: Urząd Gminy, Komisariat Policji, Oddział Banku Spółdzielczego w Sieradzu, Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Gminna, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, apteka, poczta, gimnazjum, szkoła podstawowa, gimnazjum, siedziba parafii, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, najwięcej placówek handlowych i usługowych oraz jednostek gospodarczych.

Spośród 36 miejscowości wchodzących w skład 24 sołectw, poza wsiami: Koberzycko (największą ludnościowo miejscowością w gminie), Kościerzyn, Charłupia Wielka i Wróblew, pozostałe nie przekraczają 300 mieszkańców. Są to więc wsie małe i średnie o rozproszonej

zabudowie. Taki układ przestrzenny osadnictwa nie wpływa korzystnie na koszty wyposażenia w sieciowe urządzenia infrastruktury komunalnej (wodociągi, kanalizacja), które są ponadto zwiększone z powodu małej liczby odbiorców.

Poza Tubądzinem, gdzie zlokalizowany jest duży zakład przemysłowy CERAMIKA TUBĄDZIN, pozostałe wsie pełnią wyłącznie funkcję rolniczą, a nieliczne (Wróblew, Dąbrówka, Ocin, Słomków Mokry) posiadają niewielkie zakłady produkcyjno-usługowe i przetwórstwa rolno-spożywczego .

Położenie gminy w sąsiedztwie Sieradza i nieodległego Kalisza wpływały niekorzystnie na rozwój sieci osadniczej i przyczyniały się praktycznie do odpływu młodej siły roboczej poza obszar gminy. Osłabiło to potencjał demograficzny wielu miejscowości.

Innym czynnikiem, który częściowo mógł mieć również wpływ na ograniczenie rozwoju przestrzennego, to bardzo zdezaktualizowany plan zagospodarowania przestrzennego, który mimo wprowadzonych zmian, nie uwzględniał nowych wymogów związanych z gospodarką rynkową. Chodzi zwłaszcza o ofertę terenów dla wszelkiej działalności gospodarczej i usługowej oraz terenów dla budownictwa mieszkaniowego i rekreacyjnego. Obszar gminy ma stosunkowo niewiele ograniczeń przyrodniczych i infrastrukturalnych.

Działalność gospodarcza na terenie gminy rozwinęła się stosunkowo dobrze w ostatnich latach. Wg danych (na dzień 31.12.1999 r.) funkcjonowało 197 podmiotów gospodarczych, które zostały ujęte w rejestrze ewidencji działalności gospodarczej. Z ogólnej liczby największy udział stanowiły zakłady handlowe 46,7 % a produkcyjne i produkcyjno – usługowe 27,4 %. Ponadto działają spółki, zrzeszenia producentów rolnych oraz spółdzielnie, które zajmują się działalnością rolniczą. Rozwój podmiotów gospodarczych przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr1. Podmioty gospodarki narodowej wg wybranych sekcji EKD (Źródło: dane GUS)

| Lp | Wyszczególnienie | Stan na | | | | | Dynamika 1998/1994 |
|----|--|---------|------|------|------|------|-----------------------|
| | | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 | 1998 | |
| | Ogółem | 179 | 118 | 192 | 215 | 244 | 135,3 |
| 1 | Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo | 6 | 5 | 13 | 14 | 14 | 233,3 |
| 2 | Działalność produkcyjna | 28 | 21 | 30 | 30 | 35 | 125,0 |
| 3 | Budownictwo | 7 | 6 | 10 | 15 | 17 | 242,9 |
| 4 | Handel hurtowy i detaliczny | 95 | 67 | 88 | 97 | 104 | 109,5 |
| 5 | Hotele i restauracje | 8 | 6 | 9 | 8 | 8 | 100,0 |
| 6 | Transport, gosp. mag. i łączność | 7 | 3 | 7 | 13 | 14 | 200,0 |
| 7 | Obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związ. z prowadz..interesów | - | 5 | 12 | 13 | 15 | X |
| 8 | Ochrona zdrowia i opieka socjalna | - | 2 | 3 | 4 | 6 | X |
| 9 | Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna | 10 | 2 | 13 | 12 | 14 | 140,0 |

Według uzyskanych informacji, najlepiej prosperującym zakładem na terenie gminy Wróblew jest CERAMIKA TUBĄDZIN S.C. w Tubądzinie, prywatne nowoczesne przedsiębiorstwo założone w 1988 r., zatrudniające około 270 pracowników i produkujące w oparciu o najnowsze technologie (na liniach firmy SACMI)) płytki ceramiczne ścienne i kuchenne wieloelementowe (około 3 mln m² rocznie), listwy i dekory "vetro" oraz ceramiczne kompozycje łazienkowe i kuchenne wieloelementowe. Eksport do krajów: Rosja, Litwa, Estonia, Łotwa, Słowacja Czechy, Ukraina.

Z innych zakładów produkcyjnych należy wymienić 2 ubojnię drobiu, jedną przetwórnę ryb, zakład poligraficzny we Wróblewie, przedsiębiorstwo produkcyjno – wdrożeniowe „Jumbo-Pol” Sp. z o.o. w Dąbrówce oraz tartak w Słomkowie Suchym.

2. Demografia

Stan i struktura demograficzna

Gminę Wróblew zamieszkiwało 6495 osób (stan w dniu 31.12 1999 r.), w tym 3287 kobiet, tj. 50,6 %. Średnia gęstość zaludnienia jest niska i wynosi 58 osób na 1 km², gdy w powiecie sieradzkim 84 osoby/km², a w województwie 145,6 osób/km², zaś w kraju 124 osoby/km². Liczba mieszkańców poszczególnych wsi wchodzących w skład gminy jest zróżnicowana i jedynie Kobierzycko, Kościerzyn oraz Wróblew z Ocinem i Charłupią Wielką można uznać jako duże, podczas gdy pozostałe to małe i średnie miejscowości. Tabela niżej przedstawia zaludnienie miejscowości wg sołectw.

Tabela nr 2.

Wykaz miejscowości, sołectw oraz zaludnienie

| Sołectwo | Nazwa wsi | Ilość mieszkańców | Ilość mieszkańców |
|------------------|------------------|-------------------|-------------------|
| Bliźniew | Bliźniew | 191 | 189 |
| Charłupia Wielka | Charłupia Wielka | 394 | 398 |
| Dąbrówka | Dąbrówka | 241 | 233 |
| Drżazna | Drżazna | 303 | 300 |
| Dziebędów | Dziebędów | 260 | 258 |
| Gęsówka | Gęsówka | 59 | 58 |
| Inczew | Inczew | 298 | 293 |
| Józefów | Józefów | 138 | 143 |
| Kobierzycko | Kobierzycko | 467 | 479 |
| Kościerzyn | Kościerzyn | 404 | 411 |

| | | | |
|---------------------|----------------------|---------------|---------------|
| Oraczew | Oraczew | 277 | 281 |
| | Oraczew Mały | 81 | 87 |
| Razem | | 358 | 368 |
| Ocin | Ocin | 232 | 231 |
| Próchna | Próchna | 166 | 167 |
| Rakowice | Rakowice | 262 | 258 |
| Rowy | Rowy | 290 | 284 |
| | Rowy Krzakowizna | 11 | 11 |
| Razem | | 301 | 295 |
| Słomków Mokry | Słomków Mokry | 321 | 317 |
| Słomków Suchy | Słomków Suchy | 311 | 307 |
| Smardzew | Smardzew | 295 | 289 |
| Tworkowizna | Tworkowizna | 75 | 72 |
| | Tworkowizna Oraczew | 37 | 34 |
| Razem | | 112 | 106 |
| Tubądzin | Tubądzin | 233 | 237 |
| Sadokrzyce | Sadokrzyce | 222 | 222 |
| Sędzice | Sędzice | 209 | 211 |
| Wąglczew | Wąglczew | 216 | 214 |
| | Wąglczew Gaj | 70 | 69 |
| | Wąglczew Kolonia | 77 | 77 |
| | Wąglczew Orzeł Biały | 55 | 59 |
| Razem | | 418 | 419 |
| Wróblew | Wróblew | 318 | 320 |
| Ogółem gmina | | 6513 | 6495 |
| wg. stanu na | | 30.06.1999 r. | 31.12.1999 r. |

*Źródło: Urząd Gminy we Wróblewie

Mimo systematycznego wzrostu ogólnej liczby ludności gminy, następują zauważalne zmiany w strukturze demograficznej. Ludność zamieszkała w gminie wykazuje równowagę płci, chociaż analiza zróżnicowania w poszczególnych grupach wiekowych wykazuje pewną deformację. Uwidacznia się niedobór kobiet w grupach wieku produkcyjnego i w wieku rozrodczym, bowiem udział kobiet w poszczególnych grupach wiekowych jest następujący: 20-29 lat - 48,8 %, 30-39 lat - 46,3 %, a 40-49 lat - 48,0 %. Przewaga liczby kobiet następuje dopiero po 50 roku życia, i tak w przedziale 50-59 lat stanowią one 50,7 % populacji w tej grupie wiekowej, 60-64 lat - 53,8 %, a po 65 roku życia aż 58,6 %. Niedobór kobiet w grupach wieku produkcyjnego, ma więc negatywne skutki dla reprodukcji ludności i dla ekonomicznego rozwoju gminy.

Tabela nr 3. Ludność według wieku i płci

| Wiek w latach | | Stan na 31 grudnia | | | | | | | | | | | |
|--------------------|-----------|--------------------|-----------------|-------|---------------------------|-----------------|-------------|---------------------------|-----------------|-------------|---------------------------|-----------------|-------------|
| | | 1991 | | 1993 | | | 1995 | | | 1997 | | | 1999 |
| | | Osoby | % płci w grupie | osoby | % grupy wiek. W populacji | % płci w grupie | Osoby | % grupy wiek. W populacji | % płci w grupie | Osoby | % grupy wiek. W populacji | % płci w grupie | Osoby |
| Ogółem | Ogółem | 6437 | | | | | 6573 | | | 6530 | | | 6495 |
| | Kobiety | 3245 | 50 | 3342 | 100 | 50,8 | 3339 | 100 | 50,7 | 3320 | 100 | 50,9 | 3287 |
| | Mężczyźni | 3192 | 50 | 3242 | 100 | 49,2 | 3234 | 100 | 49,2 | 3210 | 100 | 49,1 | 3208 |
| 0 – 6 | Ogółem | 649 | | 687 | | | 490 | 7,4 | | 425 | 6,5 | | 524 |
| | Kobiety | 304 | 46,8 | 326 | 9,8 | 47,5 | 235 | 6,8 | 48,0 | 223 | 6,6 | 52,5 | 261 |
| | Mężczyźni | 345 | 53,2 | 361 | 11 | 52,5 | 255 | 7,9 | 52,0 | 202 | 6,3 | 47,5 | 263 |
| 7-15 | Ogółem | 889 | | 882 | | | 478 | 7,5 | | 483 | 7,3 | | 864 |
| | Kobiety | 466 | 52,4 | 452 | 13,5 | 51,2 | 232 | 6,9 | 48,5 | 228 | 6,8 | 51,4 | 415 |
| | Mężczyźni | 423 | 47,6 | 430 | 13,3 | 48,8 | 246 | 7,6 | 51,5 | 255 | 7,5 | 48,6 | 449 |
| 10 – 14 | Ogółem | | | | | | 498 | 7,6 | | 485 | 7,4 | | |
| | Kobiety | | | | | | 257 | 7,7 | | 233 | 7,0 | 48,1 | |
| | Mężczyźni | | | | | | 241 | 7,5 | | 252 | 7,9 | 51,9 | |
| 16 – 19 | Ogółem | 386 | | 395 | | | 474 | 7,2 | | 499 | 7,7 | | 408 |
| | Kobiety | 184 | 47,7 | 207 | 6,2 | 52,4 | 252 | 7,5 | 53,1 | 267 | 8,0 | 53,5 | 214 |
| | Mężczyźni | 202 | 52,3 | 188 | 5,7 | 47,6 | 222 | 6,9 | 46,9 | 232 | 7,3 | 46,5 | 194 |
| 20 – 29 | Ogółem | | | | | | 938 | 14,3 | | 926 | 14,2 | | |
| | Kobiety | | | | | | 452 | 13,6 | 48,2 | 452 | 13,7 | 49,0 | |
| | Mężczyźni | 1821 | 185,3 | 57,2 | | | 486 | 15,0 | 51,8 | 474 | 14,8 | 51,0 | |
| 30 – 39 | Ogółem | | | | | | 861 | 13,1 | | 834 | 12,8 | | |
| | Kobiety | 1517 | | 1559 | 46,6 | | 380 | 11,4 | 44,1 | 386 | 11,7 | 46,3 | |
| | Mężczyźni | | | | | | 481 | 14,9 | 55,9 | 448 | 14,0 | 53,7 | |
| 40 – 49 | Ogółem | | | | | | 891 | 13,6 | | 888 | 13,6 | | |
| | Kobiety | 774 | | 798 | 23,9 | | 430 | 12,9 | 48,2 | 427 | 12,9 | 48,1 | |
| | Mężczyźni | 401 | | 410 | 12,6 | | 461 | 14,2 | 51,8 | 461 | 14,4 | 51,9 | |
| 50 – 59 | Ogółem | | | | | | 531 | 8,1 | | 609 | 9,3 | | |
| | Kobiety | | | | | | 279 | 8,4 | 52,6 | 309 | 9,3 | 50,7 | |
| | Mężczyźni | | | | | | 252 | 7,8 | 47,4 | 300 | 9,5 | 49,3 | |
| 60 – 64 | Ogółem | | | | | | 345 | 5,2 | | 312 | 4,8 | | |
| | Kobiety | | | | | | 188 | 5,6 | 54,5 | 168 | 5,1 | 53,9 | |
| | Mężczyźni | | | | | | 157 | 4,9 | 45,5 | 144 | 4,5 | 46,1 | |
| 65 i więcej | Ogółem | | | | | | 1067 | 16,2 | | 1069 | 16,4 | | |
| | Kobiety | | | | | | 634 | 10,0 | 59,5 | 627 | 18,9 | 58,7 | |
| | Mężczyźni | | | | | | 433 | 13,3 | 40,5 | 442 | 13,8 | 41,3 | |

Źródło: Rocznik statystyczny woj. sieradzkiego, US w Sieradzu, 1998, s. 43.

Następstwem tego stanu są m.in. zmniejszające się: udział i liczba dzieci w wieku przedszkolnym i szkoły podstawowej oraz spadek ilości zawieranych małżeństw. Szczegółowa analiza struktury dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat) wykazuje symptom deformacji struktury wieku ludności, gdyż udział tej grupy wiekowej wynosi zaledwie 25,1 %. Uważa się, że udział dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat) wynoszący mniej niż 33 % ogółu ludności nie gwarantuje prawidłowej struktury rokującej rozszerzoną reprodukcję ludności.

Następstwem wyżu demograficznego lat osiemdziesiątych jest wzrastająca, choć nieznacznie, liczba młodzieży w wieku szkoły średniej.

Ludność gminy jest demograficznie starsza niż w powiecie i w województwie, bowiem w 1997 r. udział osób w wieku poprodukcyjnym wynosił 18,9 %. W ostatnich latach zauważa się per saldo zmniejszenie przyrostu naturalnego, chociaż może on wykazywać pewne wahania w poszczególnych latach.

Tabela nr 4. Przyrost naturalny ludności w latach 1991 – 1999

| Rok | Urodzenia | Zgony | Przyrost naturalny | |
|------|-----------|-------|--------------------|------------------|
| | | | Osób | na 1000 ludności |
| 1991 | 99 | 92 | 7 | 1,1 |
| 1993 | 99 | 97 | 2 | 0,3 |
| 1994 | 106 | 82 | 24 | 3,6 |
| 1995 | 88 | 97 | -9 | -1,4 |
| 1996 | 83 | 89 | -6 | -0,9 |
| 1997 | 73 | 90 | -17 | -2,6 |
| 1998 | 78 | 96 | -18 | -2,8 |
| 1999 | 89 | 81 | 8 | 1,2 |

Źródło: Roczniki statystyczne woj. sieradzkiego 1991-1997, dane za 1998 Urząd Gminy

Charakterystycznym zjawiskiem dla gminy są migracje, które do 1991 r., tj. do czasu transformacji ustrojowej wykazywały odpływ ludności z obszaru gminy. Nie bez przyczyny był tu również wpływ dynamicznie rozwijającego się Sieradza. W ostatnich latach zaznacza się per saldo nadal ujemne saldo migracji, co świadczy o dalszym odpływie ludności. W ostatnim dziesięcioleciu nie zarejestrowano migracji zagranicznych. Kształtowanie się ruchów wędrownych przedstawia poniższa tabela nr 5.

Tabela nr 5. Saldo migracji w latach 1991-1999

| Rok | Napływ | | | Odpływ | | | Saldo |
|------|--------|----------|--------|--------|----------|---------|-------|
| | Ogółem | z miasta | ze wsi | Ogółem | do miast | na wieś | |
| 1991 | 75 | 26 | 49 | 84 | 59 | 25 | -9 |
| 1993 | 104 | 53 | 51 | 114 | 74 | 40 | -10 |
| 1994 | 101 | 56 | 45 | 62 | 28 | 34 | 39 |
| 1995 | 60 | 29 | 31 | 89 | 40 | 49 | -29 |
| 1996 | 73 | 31 | 42 | 72 | 38 | 44 | 1 |
| 1997 | 51 | 19 | 32 | 101 | 60 | 41 | -50 |
| 1998 | 80 | 35 | 45 | 77 | 40 | 37 | 3 |
| 1999 | 68 | x | x | 71 | x | x | -3 |

Źródło: Roczniki Statystyczne woj. sieradzkiego z lat 1991-1997. dane za 1998 Urząd Gminy

3. Struktura gospodarcza

Sytuacja na rynku pracy - bezrobocie

Na terenie gminy Wróblew czynnych jest zawodowo 3967 osób. W Rejonowym Urzędzie Pracy w Sieradzu zarejestrowanych było w końcu 1997 r. 243 osoby, w 1998 r. - 246 osób, zaś wg stanu PUP na 31.12.1999 r. 357 osób. Ponad połowa (54,9 %) bezrobotnych to kobiety (173 osoby). Stopa bezrobocia nie jest wysoka, bowiem wynosi 9,0 %, gdy średnio w powiecie sieradzkim 12,7 %.

Poziom bezrobocia podobnie jak w całym powiecie nieznacznie wzrasta i na koniec lipca 2000 r. wyniósł 368 osób.

Niekorzystnym zjawiskiem jest duży udział bezrobotnych, pozostających bez pracy więcej niż 12 miesięcy, bowiem wynosi on 47,6 %, jak również duży jest udział osób nie posiadających prawa do zasiłku 91,8 % (w VII. 2000 r).

Tabela nr 6. Bezrobocie w latach 1993-2000

| Zarejestrowani | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 | 1998 | 1999 | 2000* | % |
|--|------|------|------|------|------|------|------|-------|-------|
| Ogółem | 315 | 330 | 318 | 283 | 243 | 246 | 357 | 363 | 100,0 |
| w tym kobiety | 147 | 161 | 148 | 135 | 115 | 127 | 186 | 208 | 57,3 |
| Absolwenci szkół ponadpodstawowych | 26 | 37 | 47 | 22 | 22 | 24 | 34 | 37 | 10,2 |
| Zwolnieni z przyczyn dot. zakł. pracy | 14 | 19 | 11 | 11 | 9 | 9 | 23 | 16 | 4,4 |
| Nie posiadający prawa do zasiłku | 181 | 174 | 142 | 170 | 195 | 219 | 303 | 339 | 93,4 |
| Pozostający bez pracy więcej niż 12 m-cy | 175 | 156 | 123 | 131 | 114 | 86 | 81 | 187 | 51,5 |
| Udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym (%) | 8,8 | 9,2 | 8,9 | 7,9 | 6,8 | 6,9 | 9,0 | 9,3 | 9,3x |

Dane: Powiatowy Urząd Pracy * dane na koniec września 2000 r.

Tabela nr 7. Stan i struktura bezrobocia wg wykształcenia

| Wykształcenie | Liczba bezrobotnych (osób) Stan 31.VII. 2000 | % |
|---------------------------|---|-------|
| Wyższe | 8 | 2,2 |
| Polic. i średnie zawodowe | 84 | 22,8 |
| Średnie ogólne | 13 | 3,5 |
| Zasadnicze zawodowe | 133 | 36,2 |
| Podstawowe | 130 | 35,3 |
| Ogółem | 368 | 100,0 |

Źródło: Dane PUP w Sieradzu

Tabela nr 8. Struktura bezrobocia wg wieku

| Wiek w latach | Liczba bezrobotnych (osób) Stan 31.VII.2000 r. | % |
|---------------|---|--------------|
| 15 -17 | 3 | 0,8 |
| 18 – 24 | 1 84 | 50,0 |
| 25 – 34 | 89 | 24,2 |
| 35 – 44 | 58 | 15,8 |
| 45 – 54 | 31 | 8,4 |
| 55 i więcej | 3 | 0,8 |
| Razem | 368 | 100.0 |

Źródło: Dane za lipiec 2000 PUP w Sieradzu

4. Rolnictwo i gospodarka leśna

Uwarunkowania przyrodnicze

Do najważniejszych czynników naturalnych wywierających decydujący wpływ na produkcję rolną, jej strukturę i wydajność zaliczyć należy warunki klimatyczne i glebowe, rzeźbę terenu oraz stosunki wodne. Gmina położona na Wysoczyźnie Łódzkiej charakteryzuje się małym urozmaiceniem powierzchni terenu, co sprzyja rozwojowi rolnictwa. Bonitacja rzeźby terenu w skali 10 punktowej wynosi 7,9 pkt, co kwalifikuje gminę do terenów korzystnych. Zbliżoną bonitację rzeźby mają gminy Błaszki - 8,5; Brzeźnio – 8,3 i Sieradz - 8,4. Korzystne są również warunki klimatyczne. Przeciętna długość okresu wegetacyjnego waha się w granicach 216 - 240 dni. Względnie korzystnie przedstawiają się stosunki wodne na obszarze gminy, gdyż średnie roczne opady wahają się od 550 mm do 575 mm. Nadmiar wody notowany jest w lutym i marcu, a deficyt w lecie i jesieni, który w ostatnich latach pogłębia się. Według oceny warunków wodnych w skali 10 punktowej gmina posiada warunki średnio korzystne, a wskaźnik wynosi 4,9 pkt (gminy sąsiadujące: Sieradz 4,4 pkt., Warta 6,3 pkt., Brzeźnio - 4,5 pkt.

Większość obszaru gminy pokrywają gleby bielcowe i pseudobielcowe wykształcone z ubogich piaszkowych skał macierzystych o niskiej żyzności oraz gleby brunatne wykształcone z glin i piasków gliniastych moreny dennej. Przeważają kompleksy rolniczej przydatności gleb – żytni dobry i pszenno-żytni. Na obszarze gminy przeważają gleby o dobrej i średniej klasie bonitacyjnej III i IV, które stanowią 69,1% ogólnej powierzchni, a tylko 28,2 %, to gleby słabe V i VI klasy bonitacyjnej. Gleby II klasy występują na niewielkiej powierzchni i zajmują niespełna 2 %.

Współczynnik jakości i przydatności rolniczej gleb nie jest wysoki i wg IUNG w Puławach wynosi 50,9 punktu (gminy sąsiadujące odpowiednio: Błaszki – 51,7 pkt. Warta – 47,0 pkt. Brzeźnio – 41,3 pkt.). Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej w skali 100 punktowej wynosi - 69,9 pkt. (Błaszki - 70,9 pkt. Warta 66,7 - pkt; Brzeźnio - 59,9 pkt, Sieradz - 58,0 pkt.).

Grunty orne i sady stanowią 78,3 % powierzchni gminy.

Strukturę użytkowania gruntów rolnych przedstawiają tabele nr 9 i 10 oraz wykresy nr 5 i 6.

Tabela nr 9. Struktura gruntów orných i sadów wg klas bonitacji

| Klasy gleb | Powierzchnia w ha | % |
|------------|-------------------|-------|
| II | 162,59 | 1,84 |
| III a | 1.335,64 | 15,09 |
| III b | 1.427,40 | 16,13 |
| IV a | 1.938,91 | 17,16 |
| IV b | 1.461,62 | 16,52 |
| V | 1.981,13 | 22,39 |
| VI | 503,04 | 5,68 |
| VI z | 39,17 | 0,44 |
| Razem | 8849,50 | 100,0 |

Tabela nr 10. Użytki zielone

| Klasy gleb | Powierzchnia w ha | % |
|------------|-------------------|----------|
| III | 120,07 | 14,59 |
| IV | 396,81 | 48,22 |
| V | 272,14 | 33,07 |
| VI | 33,87 | 4,12 |
| Razem | 822,89 | 100,00 % |

Jak z powyższych zestawień wynika, na obszarze gminy przeważają gleby dobrych i średnich klas bonitacyjnych III i IV, które stanowią 65,7 % 69,1 ogólnej powierzchni, a tylko 28,5 %, 28,2 to gleby słabe V i VI klasy bonitacyjnej.

W gminie dominują niewielkie obszary gospodarstwa rolne. Średnia powierzchnia ogólna gospodarstwa indywidualnego wynosi 8,1 ha (średnia: krajowa - 7,93 ha, wojewódzka - 6,3 ha, dla powiatu – 8,9 ha).

Przyjmując, że przeciętny obszar gospodarstwa rolnego o powierzchni 9-10 ha zapewnia tzw. reprodukcję prostą, zaś 13 ha reprodukcję rozszerzoną, to tylko ok. 23 % gospodarstw w gminie spełnia powyższe warunki i pozwala na zapewnienie względnie dobrych warunków życia.

Tabela nr 11. Struktura obszarowa gospodarstw

| Powierzchnia gospodarstw | Ilość gospodarstw | % |
|---------------------------------|--------------------------|----------|
| poniżej 2 ha | 201 | 15,9 |
| 2 - 5 ha | 288 | 22,8 |
| 5 - 7 ha | 211 | 16,7 |
| 7 - 10 ha | 280 | 22,2 |
| 10 - 15 ha | 194 | 15,4 |
| 15 - 20 ha | 64 | 5,1 |
| 20 - 30 ha | 20 | 1,6 |
| powyżej 30 ha | 2 | 0,3 |
| Razem | 1261 | 100,0 |

Źródło: Powszechny Spis Rolny 1996

Produkcja roślinna

W ostatnich latach w strukturze zasiewów nie nastąpiły istotne zmiany, a od kilku lat o jej kształcie decydują warunki przyrodnicze i ekonomiczne oraz tradycje uprawy.

Ogólna powierzchnia zasiewów w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosiła 7647 ha (w 1989 r 7732 ha).

Powierzchnia uprawy zbóż w indywidualnych gospodarstwach rolnych wynosiła 3039 ha (39,7 % ogółu upraw), z tego żyto stanowiło 50,9 %, pszenica 39,5 %

Dobre warunki do uprawy ziemniaka (około 4000 ha tj. 52,0 % ogólnej pow. upraw) powodują, że jest on jedną z głównych roślin towarowych uprawianych w gminie. Około 90 % uprawianych ziemniaków to ziemniaki jadalne, z których 47 % uprawianych jest na wczesny zbiór.

Tabela nr 12. Struktura upraw

| Rodzaj uprawy | Powierzchnia uprawy (ha) | Plon z ha w dt w 1999 r. |
|-------------------|--------------------------|--------------------------|
| pszenica ozima | 805 | 26 |
| pszenica jara | 130 | 23 |
| żyto | 1450 | 22 |
| jęczmień ozimy | 0 | 0 |
| jęczmień jary | 45 | 24 |
| owies | 110 | 25 |
| pszenżyto ozime | 115 | 26 |
| pszenżyto jare | 0 | 0 |
| mieszanki zbożowe | 280 | 25 |
| ziemniaki | 3950 | 160 |
| pozostałe uprawy | 53 | x |
| Razem | 7750 | x |

Tabela nr 13. Powierzchnia zasiewów w gospodarstwach indywidualnych

| Wyszczególnienie | 1992 | | 1994 | | 1995 | | 1996 | | 1997 | |
|-------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| | ha | % | ha | % | ha | % | ha | % | ha | % |
| Ogółem | 7750 | x | 7765 | x | 7765 | x | 7595 | x | 7650 | x |
| Zboża podstawowe razem | 3530 | 45,5 | 3450 | 44,4 | 3065 | 44,3 | 3039 | 40,4 | 3030 | 39,6 |
| w tym pszenica | 664 | 8,6 | 685 | 8,8 | 685 | 8,8 | 948 | 13,1 | 920 | 12,0 |
| żyto | 1186 | 15,3 | 1185 | 15,3 | 1185 | 15,2 | 1476 | 19,4 | 1460 | 19,1 |
| Ziemniaki | 3300 | 42,6 | 3450 | 44,4 | 3364 | 43,3 | 3878 | 51,0 | 3830 | 50,1 |
| Pozostałe uprawy | 855 | 5,4 | 905 | 5,5 | 895 | 5,8 | 404 | 4,5 | 742 | 6,6 |
| w tym warzywa | 420 | | 430 | | 450 | | 340 | | 510 | |

Średnie zużycie nawozów mineralnych nie jest duże, lecz wykazuje tendencję wzrostową i w 1998 roku wynosiło 94,2 kg (NPK) na 1 ha. Nie jest to wzrost znaczący, co potwierdzają wskaźniki plonów poszczególnych upraw w ostatnich latach. Zauważalna jest zachwiana równowaga w proporcji N:P:K na niekorzyść fosforu i potasu.

W ostatnich latach odnotowuje się coraz wyższe zużycie kwalifikowanego materiału siewnego zbóż i ziemniaków. Plony i zbiory przedstawia tabela nr 14 i wykres nr 4.

Tabela nr 14. Zbiory i plony zbóż oraz ziemniaków

| Wyszczególnienie | 1990 | | 1994 | | 1995 | | 1996 | | 1997 | |
|---------------------|-----------------|-------------|-----------------|-------------|-----------------|-------------|-----------------|-------------|-----------------|-------------|
| | Zbiory w tonach | Plony dt/ha | zbiory w tonach | Plony dt/ha | Zbiory w tonach | plony dt/ha | zbiory w tonach | Plony dt/ha | zbiory w tonach | Plony dt/ha |
| Zboża ogółem | 10055 | 29,4 | 8507 | 24,7 | 9587 | 27,9 | 7748 | 25,5 | 6869 | 22,7 |
| w tym pszenica | 1863 | 30,5 | 1782 | 26,0 | 2061 | 30,1 | 2709 | 29,5 | 2274 | 24,7 |
| żyto | 3075 | 25,0 | 2607 | 22,0 | 3081 | 26,0 | 3397 | 23,0 | 3066 | 21,0 |
| jęczmień | 200 | 28,6 | 177 | 25,3 | 195 | 27,9 | 244 | 24,4 | 218 | 23,0 |
| owies | 442 | 26,0 | 336 | 21,0 | 416 | 26,0 | 253 | 23,0 | 242 | 22,0 |
| pszenżyto | 3185 | 35,0 | 2565 | 27,0 | 2604 | 28,0 | 487 | 26,9 | 296 | 24,0 |
| Ziemniaki | 80450 | 250 | 67000 | 200 | 87464 | 250 | 93504 | 240 | 65110 | 170 |

Źródło: Rocznik statystyczny woj. sieradzkiego 1996,1998, US w Sieradzu.

Produkcja warzywnicza i sadownicza

Najważniejszymi uprawami warzywniczymi (gruntowymi) w gminie są: kapusta, marchew, cebula, buraki, których powierzchnię upraw szacuje się na około 407 ha. Uprawą warzyw zajmowało się 855 gospodarstw (776 gospodarstw indywidualnych). Jednakże uprawy plantacyjne powyżej 1 ha prowadziły tylko 154 gospodarstwa a 2/3 ogólnej liczby gospodarstw uprawiało warzywa na działkach nie przekraczających 0,5 ha. W gminie prowadzona jest również uprawa warzyw pod osłonami i w szklarniach. Powierzchnia szklarni (23 budynki) wynosiła 4933 m² i była wykorzystana w ok. 70%, natomiast powierzchnia tuneli foliowych (30 sztuk) wynosiła 3833 m² i była w pełni wykorzystana.

Uprawy sadownicze mają coraz większe znaczenie a ich areał ulega niewielkiemu zwiększaniu. Największy udział w produkcji owoców stanowią jabłonie, a przebudowa upraw sadowniczych dotyczy głównie asortymentu odmianowego. Następuje specjalizacja w zintegrowanej uprawie sadów jabłoniowych (4 sadowników prowadzi ekologiczną uprawę).

Produkcja zwierzęca

W hodowli dominuje trzoda chlewna i drób. Powszechny spis rolny, przeprowadzony w czerwcu 1996 roku ustalił stan pogłowia na poziomie:

| | | |
|-------------------------------|-------|------|
| - bydło | 2775 | szt. |
| - krowy | 1416 | szt. |
| - trzoda chlewna | 5099 | szt. |
| - lochy | 554 | szt. |
| - owce | 61 | szt. |
| - konie | 120 | szt. |
| - drób 6-miesięczny i starszy | 42430 | szt. |
| - kaczki | 4130 | szt. |

W przeliczeniu na 100 użytków rolnych obsada bydła nie jest wysoka i wynosi 29 szt. w tym krowy 14,6 szt. (w powiecie odpowiednio 53,7 szt. i 25 szt.), zaś trzody chlewnej 54 szt. w tym lochy 5,9 szt. (w powiecie odpowiednio 96,1 szt. i 9,2 szt.)

Ocenia się, że produkcja zwierzęca jest w ostatnim czasie mniej opłacalna. Zmalała hodowla bydła mlecznego ze względu na niskie ceny. Nasiliła się w ostatnich latach hodowla trzody chlewnej z uwagi na występujące w gospodarstwach nadwyżki pasz własnych. Szacuje się, że niewielki jest udział (około 5 %) gospodarstw specjalizujących się w hodowli trzody chlewnej. Podobny jest udział hodowców bydła mlecznego.

Obsługa rolnictwa

System obsługi rolnictwa jest na średnim poziomie i reprezentowany jest przez:

- ◆ 4 zlewnie mleka w: Charłupi Wielkiej, Wąglczewie, Wróblewie, Tubądzinie, prowadzące skup na rzecz Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Sieradzu,
- ◆ 1 punkt weterynaryjny w Wąglczewie,
- ◆ 1 punkt unasienniania zwierząt w Wąglczewie oraz 4 punkty kopulacyjne w: Sędzicach, Tubądzinie, Rakowicach i Smardzewie.
- ◆ 2 punkty zaopatrzenia w pasze,
- ◆ 2 punkty zaopatrzenia w nawozy,
- ◆ 2 punktów zaopatrzenia w węgiel,
- ◆ 1 punkty zaopatrzenia w materiały budowlane,
- ◆ naprawa ogumienia rolniczego we Wróblewie.
- ◆ Bank Spółdzielczy Sieradz - Oddział we Wróblewie.

Spółdzielczy Zespół Usług Maszynowych w Kościerzynie - świadczy usługi dla rolników w zakresie prac polowych: użycia kombajnów do zbóż, prasowania słomy, opryskiwania roślin, orki.

Techniczne wyposażenie gospodarstw rolnych

Według danych Urzędu Gminy 1.205 gospodarstw rolnych posiadało w 1998 r.:

| | | |
|-------------------------------|---|-----------------------------------|
| ♦ kombajny zbożowe | - | 31 szt. |
| ♦ kombajny ziemniaczane | - | 496 szt. |
| ♦ silosokombajny - | | 3 szt. |
| ♦ sadzarki do ziemniaków | - | 707 szt. |
| ♦ kopaczki do ziemniaków | - | 241 szt. |
| ♦ ciągniki | - | 683 szt. |
| ♦ rozsiewacze nawozów | - | 646 szt. |
| ♦ rozrzutniki obornika | - | 507 szt. |
| ♦ kosiarki ciągnikowe | - | 254 szt. |
| ♦ prasy zbierające - | | 45 szt. |
| ♦ opryskiwacze ciągnikowe | - | 544 szt. |
| ♦ dojarki bańkowe - | | 40 szt. |
| ♦ schładzarki do mleka | - | 34 szt. konwiowe i 3 zbiornikowe. |
| ♦ linie technologiczne | - | 3 szt. |
| ♦ agregaty uprawowe | - | 179 szt. |
| ♦ ciągniki ogół. w rolnictwie | - | 1176 szt. |
| ♦ ciągniki w indyw. gospod. | - | 1149 szt. |
| ♦ samochody ciężar. >2 ton | - | 334 szt. |
| ♦ przyczepy | - | 454 szt. |

Stan ten wskazuje na dobry stopień zmechanizowania wielu prac rolniczych,.

Na ogólną ilość gospodarstw rolnych własną siłą pociągową (ciągnik, koń) dysponowało 886 gospodarstw, tj. 71,2 % ogółu.

Urządzenia wodno-melioracyjne

Stan uregulowania stosunków wodnych na użytkach rolnych w gminie nie jest duży. Obszar zmeliorowany na 31.12.1997 r. to zaledwie 3374 ha użytków rolnych (tj. 78,5 % zaspokojenia potrzeb), 2873 ha gruntów ornych (tj. 78,7 % potrzeb) i 332,0 ha użytków zielonych (tj. 51,2 % zaspokojenia potrzeb).

Według mapy glebowo-rolniczej z 1972 r. gleby wymagające uregulowania stosunków wodnych stanowią ok. 22,5 % ogółu gruntów wymagających melioracji. Udział powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych przedstawia tabela nr 15.

Tabela nr 15. Użytkowanie gruntów w gospodarce całkowitej

| Wyszczególnienie | 1990 | | 1993 | | 1995 | | 1997 | | 1998 | |
|------------------------------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|
| | ha | % | ha | % | ha | % | ha | % | ha | % |
| Powierzchnia ogółem | 11323 | 100 | 11323 | 100 | 11323 | 100 | 11323 | 100 | 11323 | 100 |
| Użytki rolne razem | 9804 | 86,6 | 9803 | 86,6 | 9457 | 83,5 | 9706 | 85,7 | 9636 | 85,1 |
| w tym grunty orne | 8777 | 77,5 | 8776 | 77,5 | 8432 | 74,5 | 8679 | 76,6 | 8575 | 75,7 |
| sady | 182 | 1,6 | 182 | 1,6 | 115 | 1,0 | 182 | 1,6 | 215 | 1,9 |
| łąki trwałe | 680 | 6,0 | 680 | 6,0 | 718 | 6,3 | 681 | 6,0 | 442 | 3,9 |
| pastwiska | 165 | 1,5 | 165 | 1,5 | 192 | 1,7 | 164 | 1,5 | 404 | 3,6 |
| Lasy | 794 | 7,0 | 795 | 7,0 | 735 | 6,5 | 800 | 7,1 | 812 | 7,2 |
| Grunty pod wodami | x | | x | | x | | x | | 72 | 0,6 |
| Tereny komunikacyjne | x | | x | | x | | x | | 334 | 2,9 |
| Tereny osiedlowe | x | | x | | x | | x | | 288 | 2,5 |
| Nieuzytki | x | | x | | x | | x | | 50 | 0,5 |
| Grunty pod zadrzewieniami | x | | x | | x | | x | | 55 | 0,5 |
| Pozostałe | x | | x | | x | | x | | 128 | 1,3 |

Dane: Starostwo Powiatowe Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami x - brak danych

Sieć drenarska melioracji szczegółowej obejmuje łącznie 3255 ha, tj. 100 % gruntów zmeliorowanych. Łączna długość rowów i cieków wynosi 98,2 km. Przeprowadzono w latach 1997–1998 konserwację 34,3 km rowów.

Znaczącą część melioracji wykonano w latach 1928-1987. Były to lepsze kompleksy gleb następujących wsi: Ocina, Kościerzyn, Koberzycko, obiekt Rakowice pow. 70,8 ha w latach 1996-1999 r. W latach 1997-2000 wykonano roboty konserwacyjne na rowach o łącznej długości 77 km. Potrzeby w zakresie melioracji użytków rolnych ocenia się na 1000 ha. Przeprowadzono też w 1998 konserwację rzeki Swędni - 4426 mb.

Zrealizowano w 1999 r. roboty konserwacyjne na urządzeniach melioracji podstawowych na rzece Myja na odcinku 12 km na wartość 29,4 tys. zł

Mała retencja

W "Programie małej retencji dla województwa sieradzkiego" opracowanym przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Sieradzu zakładano w gminie Wróblew budowę zbiornika "Smardzew" w zlewni rzeki Myja. Powierzchnia zalewu wyniosłaby 121,0

ha, pojemność całkowita 3,1 mln m³, pojemność użytkowa – 2,3 mln m³ a średnia głębokość 2,5 m, wysokość piętrzenia 8,04 m, średnia szerokość – 352 m a maksymalna długość – 4400 m. Szacowany koszt budowy wyniósłby w poziomie cen 1999 r. 18,8 mln zł. Zbiornik może zostać zrealizowany do 2015, zaś sfinansowany ze środków wojewody, Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Administratorem zapory miał być Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Sieradzu, natomiast zbiornika Urząd Gminy w Wróblewie. Podstawową funkcją planowanego zbiornika będzie gromadzenie wody dla potrzeb rolnictwa, wykorzystanie głównie do nawodnień użytków zielonych, do nawodnień deszczownianych upraw rolnych, do napełniania stawów rybnych o pow. 14,5 ha, ochrona od powodzi poniżej zbiornika oraz wykorzystanie do celów sportowo-rekreacyjnych, dla potrzeb komunalnych i do ekstensywnej gospodarki rybackiej.

Potrzeba budowy tego zbiornika wynika z przeprowadzonego bilansu wodno-gospodarczego w zlewni rzeki Myi (pokrywającej niemal połowę gminy). W 1990 r. potrzeby szacowano na 1,98 mln m³, zaś gwarancje zaspokojenia potrzeb na 47 %. Do 2030 r. przy ograniczonym tempie rozwoju gospodarczego potrzeby mogą wzrosnąć odpowiednio do 2,5 mln m³, a gwarancje zaspokojenia potrzeb wyniosą 60 %. Przy maksymalnym tempie rozwoju wielkości te są jeszcze większe i wynoszą odpowiednio 6,0 - 7,0 mln m³, i 90 %. z uwzględnieniem zmian klimatycznych związanych z tzw. "efektem cieplarnianym"

Oświata rolnicza i doradztwo

Według Powszechnego Spisu rolnego z 1996 r. wśród użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych poziom wykształcenia przedstawiał się następująco (wykres nr 9):

Tabela nr 16. Wykształcenie użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych

| Poziom wykształcenia użytkownika | Ogółem | Mężczyźni | Kobiety | % ogółem |
|----------------------------------|-------------|------------|------------|------------|
| Ogółem | 1169 | 932 | 258 | 100 |
| Wyższe | 32 | 23 | 9 | 2,7 |
| <i>w tym rolnicze</i> | 11 | 7 | 4 | 0,9 |
| Policealne | 6 | 2 | 4 | 0,50 |
| <i>w tym rolnicze</i> | - | - | - | X |
| Średnie zawodowe | 172 | 125 | 47 | 14,70 |
| <i>w tym rolnicze</i> | 91 | 71 | 20 | 7,80 |
| Średnie ogólnokształcące | 32 | 16 | 16 | 2,70 |
| Zasadnicze zawodowe | 460 | 394 | 66 | 39,30 |
| <i>w tym rolnicze</i> | 214 | 183 | 31 | 18,30 |

| | | | | |
|--|-----|-----|----|-------|
| Podstawowe ukończone | 437 | 352 | 85 | 37,40 |
| Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia | 30 | 20 | 10 | 17,80 |
| kursy rolnicze | 368 | 309 | 59 | 31,5 |

Gmina nie posiada szkół rolniczych. Najbliższymi placówkami kształcącymi młodzież na poziomie średnim są: Zespoły Szkół Rolniczych w Lututowie i Wojstawicach i Zespół Szkół Ogrodniczych w Ostrowie k. Łasku a w powiecie kaliskim Opatówek.

W systemie oświaty pozaszkolnej dużą rolę spełnia Ośrodek Doradztwa Rolniczego, którego filia znajduje się w Kościerzynie. Udzielał on pomocy w rozwijaniu technologii produkcji rolniczej, poprawy efektywności gospodarowania i podnoszenia poziomu życia gospodarstw rolniczych. Zapewniał poprzez szkolenia i wydawnictwa informację o sytuacji na rynku zbytu i zaopatrzenia. Ponadto dostarczał praktycznej wiedzy na temat rozwoju drobnej przedsiębiorczości, rozwoju produkcji ekologicznej, agroturystyki oraz organizował wyjazdy szkoleniowe na wystawy, targi i giełdy.

Doradztwo w zakresie zwalczania szkodników, chwastów i chorób w uprawach rolnych prowadzi poprzez szkolenia Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin w Sieradzu.

Gospodarka leśna

Łączna powierzchnia lasów wynosi 811,9 ha, tj. 7,2 % powierzchni gminy. Tylko gmina Goszczanów ma niższy wskaźnik lesistości t.j. 5,27 % a zbliżony m. i gm Warta 7,1 %. Lasy państwowe zajmują 233,9 ha, a prywatne 578,0 ha, tj. 71,2 % powierzchni leśnej gminy. Lasy państwowe w całości administrowane są przez Nadleśnictwo Złoczew i poprzez leśnictwo w Oraczewie .

Lasy prywatne zajmują największe powierzchnie we wsiach:

- ◆ - 284,76 ha, Wąglczew
- ◆ - 127,57 ha, Drżazna
- ◆ - 106,29 ha, Sadokrzyce
- ◆ - 57,77 ha, Józefów
- ◆ - 39,93 ha, Oraczew
- ◆ - 39,76 ha, Rowy.

W pozostałych wsiach lasy te zajmują powierzchnie poniżej 30 ha i nie tworzą większych kompleksów.

Skład siedliskowy porastających gminę drzewostanów stanowią przede wszystkim bory, w których dominującym gatunkiem jest sosna (około 90 %). Największą powierzchnię zajmuje bór świeży 60 %, następnie bór mieszany świeży 20 % i w kolejności: bór mieszany wilgotny, bór wilgotny, las olszowy i bór suchy%. Przeważają drzewostany młode do 40 lat. W 1996 r. Urząd Rejonowy w Sieradzu opracował dla gminy projekt dolesień, określonych jako wyznaczenie granicy rolno-leśnej. W latach 1996-2000 zaplanowano zalesić 60 ha gruntów. W programie zamierza się zwiększyć lesistość z 7,8 % do 10,0 %, tj. o 322.5 ha. Program opracowano w Wydz. Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Sieradzu we współpracy z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Łodzi.

Nadzór nad lasami prywatnymi, jako zadanie zlecone, powierzono Nadleśnictwu Złoczew.

Z uwagi na dużą odległość Kalisza i położenie Sieradza na wschód od gminy oraz małą ilość emitowanych pyłów i gazów z zakładów przemysłowych w tych ośrodkach, drzewostan nie jest narażony na ich oddziaływanie. Lasy wymagają jednak systematycznej przebudowy, także ze względu na dużą ilość wydzielającego się posuszu.

Na terenie gminy znajduje się tartak w Słomkowie Suchym; nie ma natomiast punktów skupu i przetwórstwa płodów runa leśnego.

Gospodarka łowiecka

Grunty gminy Wróblew wdzierzawia i prowadzi na nich gospodarke łowiecką 7 kół. Są to:

| Nr obwodu | Dzierżawca | Powierzchnia |
|----------------------|-----------------------------------|--------------|
| Koło Łowieckie Nr 1 | „KNIEJA” - Sieradz | - 10 ha |
| Koło Łowieckie Nr 2 | „ŁOŚ” - Sieradz z/s Dąbrowa W. | - 1950 ha |
| Koło Łowieckie Nr 3 | „SOKÓL” - Sieradz | - 1550 ha |
| Koło Łowieckie Nr 8 | „SZARAK” - Wróblew z/s Oraczew W. | - 4044 ha |
| Koło Łowieckie Nr 30 | „DZIK” - Kalisz | - 177 ha |
| Koło Łowieckie Nr 18 | „PONOWA” - Łódź | - 1153 ha |
| Koło Łowieckie Nr 33 | „ŚW.HUBERT” - Warta | - 1336 ha |

W łowiskach gminy dominuje zwierzyna drobna: zając, bażant, kuropatwa, lis. Na terenach o większej lesistości występuje również jeleń i dzik. We wszystkich łowiskach spotkać można znaczne ilości saren. W ostatnich latach obserwuje się jednak znaczny spadek pogłowia zwierzyny drobnej.

5. Infrastruktura społeczna

Edukacja

W gminie Wróblew istnieją 4 szkoły podstawowe. Ogółem do szkół podstawowych uczęszcza 724 uczniów. Od kilku lat liczba uczniów zmniejsza się.

Na terenie gminy nie występują zawodowe szkoły ponadpodstawowe, a do tego typu szkół młodzież uczęszcza w najbliższych ośrodkach powiatowych, jak: Sieradz, Zduńska Wola, Kalisz .

Zgodnie z założeniami reformy edukacji od roku szkolnego 1999/2000 funkcjonuje Gimnazjum we Wróblewie na bazie szkoły podstawowej, do którego uczęszcza 90 uczniów (dysponuje 4 pdn).

Istniejące szkoły obsługują następujące miejscowości:

Szkoła Podstawowa we Wróblewie sołectwa: Wróblew , Ocina, Kobierzycko, Sędzice, Słomków Suchy, Dąbrówka, Próchna, Kościerzyn.

Szkoła Podstawowa w Charłupi Wlk. sołectwa: Charłupia Wielka , Rakowice, Drżazna, Józefów, Gęsówka, Rowy, Tworowizna, Oraczew.

Szkoła Podstawowa w Wąglczewie sołectwa: Wąglczew, Sadokrzyce .

Szkoła Podstawowa w Słomkowie Mokrym sołectwa: Słomków Mokry, Bliźniew, Dziebédów, Inczew, Tubądzin.

Szkoła Podstawowa we Wróblewie jest największą i najlepiej wyposażoną placówką oświatową w gminie. Dysponuje 16 izbami lekcyjnymi, ma salę gimnastyczną, zatrudnia 32 nauczycieli, w tym 29 z wykształceniem wyższym oraz 9 osób personelu pomocniczego. Obecna obsada kadrowa jest odpowiednia pod względem merytorycznym i ilościowym. W roku szkolnym 1999/2000 uczyło się 308 uczniów. Szkoła posiada urządzone pracownie: matematyczną, nauczania początkowego, fizyko-chemiczną, techniki, komputerową, biologiczną. Budynek szkolny wymaga przeprowadzenia remontu (wymiana pozostałych okien, docieplenie, modernizacja sanitariatów).

Z istotnych braków i potrzeb wymienić należy między innymi: zbyt małą powierzchnię dydaktyczną w związku z utworzeniem Publicznego Gimnazjum w budynku szkoły, - brak pracowni do nauki języków obcych, - brak pomocy szkolnych do pracowni, - nieodpowiednie boisko szkolne, - brak sprzętu sportowego.

Szkoła Podstawowa w Charłupii Wielkiej jest placówką sześcioklasową, dysponującą 14 izbami lekcyjnymi, ma kącik do ćwiczeń. Zatrudnia 15 nauczycieli, w tym 10 z wyższym wykształceniem oraz 4 osoby personelu pomocniczego. Obsada kadrowa jest odpowiednia pod względem merytorycznym i ilościowym. W szkole uczy się 161 uczniów. Szkoła posiada urządzone 5 pracowni: fizyko-chemiczną i techniczną, biologiczną, polonistyczno – historyczną, informatyczną. Obiekt wymaga rozbudowy o salę gimnastyczną. Z istotnych braków i potrzeb wymienić należy: - brak pomocy szkolnych, brak sprzętu sportowego brak boiska sportowego

Szkoła Podstawowa w Wąglczewie ma 6 pomieszczeń do nauki i ma salę gimnastyczną. szkole uczy się 72 uczniów. Obiekt wymaga remontu (wymiana pokrycia dachowego na sali gimnastycznej i łączniku, wymiana okien). Z istotnych braków i potrzeb wymienić należy brak pomocy naukowych.

Szkoła Podstawowa w Słomkowie Mokrym ma 7 pomieszczeń do nauki i salę gimnastyczną. W szkole uczy się 107 uczniów. Pomieszczenia lekcyjne znajdują się w starym baraku i dobudówce. W najbliższych latach należy przystąpić do budowy nowego obiektu szkolnego.

Wychowanie przedszkolne

Na terenie gminy znajduje się 1 przedszkole we Wróblewie o 50 miejscach oraz oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w Słomkowie Mokrym, Wąglczewie i Charłupii Wielkiej. Wychowaniem przedszkolnym objętych jest 63 dzieci. Publiczne Przedszkole we Wróblewie mieści się w budynku mieszkalnym. Planuje się w przyszłości podczas rozbudowy Gimnazjum nową lokalizację przedszkola w budynku szkoły podstawowej

Ochrona zdrowia

Podstawową placówką służby zdrowia jest **Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej we Wróblewie** przekształcony z byłego Gminnego Ośrodka Zdrowia uchwałą nr II/10/98 z dnia 18 listopada 1998 r. Rady Gminy we Wróblewie . Organem założycielskim jest Rada Gminy we Wróblewie.

Placówka wraz z przynależnym gruntem jest mieniem gminnym. W budynku Ośrodka Zdrowia we Wróblewie funkcjonują gabinety: ogólny, stomatologiczny. Jest w nim

zatrudnionych 10 pracowników, w tym 2 lekarzy (rodzinny, ogólny,) 1 stomatolog i 6 osób średniego personelu medycznego (4 pielęgniarki, położna, 1 asystentki stomatologa), ½ etatu księgowy, ½ etatu sprzątaczkę. Wyposażenie obiektu w sprzęt i aparaturę diagnostyczną jest dobre, bowiem placówka posiada m.in. aparaty EKG, USG, audiometr, spirometr, detektor do badania tętna płodu oraz aparaturę do wykonywania badań laboratoryjnych.

Wiejski Ośrodek Zdrowia w Charlupii Wielkiej jest częścią składową SPZOZ we Wróblewie. Obsługuje sołectwa: Charlupia Wielka, Rakowice, Drżazna, Józefów, Oraczew, Rowy, Gęsówka i Tworkowizna i posiada 2 gabinety (ogólny, stomatologiczny), zatrudnia 5 osób (1 lekarza ogólnego, stomatologa, 2 osoby personelu pomocniczego, ½ etatu palacza i ½ etatu sprzątaczkę)

Wobec braku w gminie poradni specjalistycznych, z tego rodzaju usług służby zdrowia mieszkańcy korzystają w placówkach w Sieradzu.

We Wróblewie jest prywatny gabinet stomatologiczny.

Kultura

Na terenie gminy działa placówka upowszechniania kultury: Gminny Ośrodek Kultury z podległą Gminną Biblioteką we Wróblewie wraz z filiami w Charlupii Wlk. i Wągłczewie. Placówki te finansowane są z budżetu gminy. Dochody GOK uzyskiwane z wynajmu sali i organizacji imprez zasilają budżet gminy.

W Gminnym Ośrodku Kultury działają zespoły artystyczne i sportowe: zespół śpiewaczy "Wróblewianie" (18 osobowy), zespół wokalny-taneczny (15 osobowy), zespół tańca współczesnego (20 osób), grupa rytmiczna „Wróbelki” (13 osób), grupa wokalna (6 osób) i orkiestra dęta licząca 21 członków.

Na terenie gminy działają twórcy ludowi, z których najbardziej znanym jest rzeźbiarz – malarz Jerzy Kaczmarek.

Przy szkołach podstawowych działają: teatrzyki dziecięce, kółka plastyczne, szkolne zespoły sportowe.

Na obszarze gminy wyodrębniają się elementy kultury ludowej właściwe dla regionu sieradzkiego.

Dobrze rozwinięte jest czytelnictwo, jednakże mała ilość środków nie pozwala na wzbogacanie księgozbioru, który w ostatnich latach tylko nieznacznie wzrasta. Jest to zjawisko niepokojące, bowiem obecne ceny książek ograniczają zakup indywidualny mieszkańców, co może w konsekwencji ograniczyć dostęp do wzbogacania wiedzy dzieci i młodzieży. Stan techniczny placówek bibliotecznych jest dobry. Szczegółowe informacje prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 17. Biblioteki, księgozbiór, wypożyczenia

| Lp. | Wyszczególnienie | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 | 1998 | 1999 |
|-----|--|-------|-------|-------|-------|-------|---------|
| 1 | Placówki biblioteczne ogółem | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 |
| | Biblioteki | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Filie bibliotek | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| | Punkty biblioteczne | - | - | 1 | 1 | 1 | 1 |
| | Liczba ludności na 1 pracownika biblioteki | 1658 | 1652 | 3278 | 1634 | 2171 | 2165 |
| 2 | Księgozbiór w tys. woluminów | 29725 | 29400 | 29208 | 29681 | 30083 | 30294 |
| | na 1000 ludności | 45,0 | 44,7 | 45,2 | 45,5 | 46,2 | 46,6, |
| 3 | Czytelnicy | 1064 | 1065 | 1204 | 1140 | 1143 | 1122 |
| 4 | Wypożyczenia w tys. | 20865 | 18726 | 23464 | 21356 | 21136 | 200232x |
| | na 1 czytelnika | 19,6 | 17,6 | 19,5 | 18,7 | 18,5 | 18,0x |

Zródło: Dane US w Sieradzu

Sport, turystyka i rekreacja

W gminie działa 5 ludowych zespołów sportowych w: Kobierzycku, Wągliczewie, Sadokrzycach, Tubądzinie, Słomkowie i szkolne kluby sportowe. Wiodącą jest sekcja piłki nożnej, której wszyscy przedstawiciele biorą udział w rozgrywkach piłkarskich klasy B

Kluby otrzymują dotację z budżetu gminy, przy czym szkolne kluby sportowe finansowane są w całości poza budżetem szkolnym. LZS otrzymują pomoc z Urzędu Gminy oraz wsparcie finansowe od sponsorów prywatnych. Kluby sportowe mają swoje boiska, lecz nie posiadają właściwych zapleczy gospodarczych. We Wróblewie jest Uczniowski Klub Sportowy „Wróblewianka” przy szkole podstawowej.

Gmina nie dysponuje noclegową bazą turystyczną. Jedynie Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kościerzynie dysponuje 64 miejscami całorocznymi, które w zasadzie wykorzystywane są na szkolenia. W programie rozwoju agroturystyki w byłym województwie sieradzkim zakładano m.in. zorganizowanie sieci kwater prywatnych o odpowiednim standardzie sanitarnym, utworzenie Ośrodka Sportu i Rekreacji, rozbudowę małej gastronomii, zorganizowanie pola namiotowego i wyznaczenie nowych szlaków turystycznych pieszych i rowerowych.

Opieka i pomoc społeczna

Rosnąca sfera ubóstwa w gminie najbardziej uwydatnia się w coraz większych wydatków na pomoc socjalną oraz wzrastającej liczbie osób i rodzin, które spełniły kryteria do jej udzielenia. W zakresie pomocy społecznej gmina realizuje zadania własne i zlecone. Rodzaje świadczeń oraz liczbę osób, którym je przyznano w latach 1995-1999 prezentują poniższe tabele.

Tabela nr 18. Świadczenia socjalne - zadania własne gminy

| Wyszczególnienie | | Liczba rodzin | Liczba osób w rodzinie | Liczba osób ze świadcz. | Liczba świadczeń |
|----------------------------|----------|---------------|------------------------|-------------------------|------------------|
| a - 1995 | b - 1996 | | | | |
| Posilek | a | 18 | 78 | 37 | 8 745 |
| | b | 18 | 78 | 90 | 6 443 |
| | c | 32 | 154 | 65 | 5 273 |
| | d | 49 | 238 | 106 | 13 451 |
| | e | 50 | 254 | 122 | 10 736 |
| Usługi opiekuńcze | a | 3 | 3 | 3 | 567 |
| | b | 2 | 2 | 2 | 468 |
| | c | 1 | 1 | 1 | 942 |
| | d | 2 | 2 | 2 | 329 |
| | e | 1 | 1 | 1 | 1 |
| Sprawienie pogrzebu | a | 2 | 5 | 2 | 2 |
| | b | 1 | 2 | 1 | 1 |
| | c | 2 | 4 | 2 | 2 |
| | d | 1 | 2 | 1 | 1 |
| | e | 1 | 1 | 1 | 1 |

Tabela nr 19. Świadczenia socjalne zlecone

| Wyszczególnienie | | Liczba rodzin | Liczba osób w rodzinie | Liczba osób ze świadcz. | Liczba świadczeń |
|---------------------------------------|----------|---------------|------------------------|-------------------------|------------------|
| a - 1995 | b - 1996 | | | | |
| | c - 1997 | | | | |
| | d - 1998 | | | | |
| | e - 1999 | | | | |
| Zasiłki stałe | a | 130 | 549 | 131 | 1 402 |
| | b | 135 | 543 | 140 | 957 |
| | c | 121 | 493 | 130 | 927 |
| | d | 152 | 564 | 161 | 974 |
| | e | 11 | 48 | 48 | 91 |
| Zasiłki okresowe | a | 63 | 269 | 63 | 447 |
| | b | 18 | 74 | 18 | 37 |
| | c | 75 | 297 | 75 | 363 |
| | d | 76 | 327 | 76 | 433 |
| | e | 82 | 325 | 82 | 373 |
| W tym brak możliwości Zatrudnienia | a | 35 | 168 | 35 | 265 |
| | b | 14 | 59 | 14 | 30 |
| | c | 43 | 174 | 43 | 215 |
| | d | 40 | 194 | 40 | 252 |
| | e | 57 | 232 | 57 | 267 |
| Ochrona macierzyństwa | a | 32 | 131 | 32 | 169 |
| | b | 28 | 118 | 28 | 132 |
| | c | 17 | 77 | 17 | 69 |
| | d | 16 | 63 | 16 | 53 |
| | e | 22 | 84 | 22 | 93 |
| Pomoc dla kombatantów | a | 5 | 17 | 5 | 5 |
| | b | 9 | 17 | 9 | 9 |
| | c | 11 | 15 | 11 | 11 |
| | d | 23 | 26 | 23 | 23 |
| | e | 21 | 32 | 21 | 21 |

Dane: Urząd Gminy we Wróblewie

W ramach zadań własnych gminy udzielane są następujące świadczenia społeczne:

- Zakup posiłków dla dorosłych,
- Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach, zakup odzieży, obuwia, podręczników szkolnych, żywności,
- Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne
- Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzeń losowych,
- Sprawienie pogrzebu,
- Gminny ośrodek Pomocy Społecznej organizuje także imprezy okolicznościowe (wigilia dla samotnych, choinka noworoczna dla dzieci) oraz kieruje osoby do domów pomocy społecznej, pośredniczy w zatrudnieniu osób w ramach prac interwencyjnych.

Tabela nr 20. Powody przyznania pomocy

| Wyszczególnienie | | Liczba rodzin | Liczba osób w rodzinie |
|-----------------------------------|----------|---------------|---------------------------|
| | | | |
| | a - 1995 | | |
| | b - 1996 | | |
| | c - 1997 | | |
| | d - 1998 | | |
| | e - 1999 | | |
| Potrzeba ochrony Macierzyństwa | a | 36 | 131 |
| | b | 28 | 119 |
| | c | 17 | 77 |
| | d | 16 | 63 |
| | e | 22 | 84 |
| Bezrobocie | a | 64 | 272 |
| | b | 64 | 262 |
| | c | 59 | 248 |
| | d | 62 | 158 |
| | e | 57 | 232 |
| Niepełnosprawność | a | 51 | 189 |
| | b | 52 | 181 |
| | c | 74 | 303 |
| | d | 58 | 189 |
| | e | | |
| Długotrwała choroba | a | 16 | 63 |
| | b | 11 | 39 |
| | c | 48 | 206 |
| | d | 55 | 167 |
| | e | 31 | 188 |
| Niepełna rodzina | a | 12 | 40 |
| | b | 21 | 74 |
| | c | 13 | 42 |
| | d | 18 | 95 |
| | e | 26 | 93 |
| Rodzina wielodzietna | a | 28 | 191 |
| | b | 19 | 121 |
| | c | 17 | 102 |
| | d | 22 | 149 |
| | e | 24 | 200 |
| Alkoholizm | a | 13 | 83 |
| | b | 24 | 91 |
| | c | 17 | 72 |
| | d | 7 | 40 |
| | e | x | x |

Odnotowano przypadki przyznawania pomocy w takich kategoriach jak: sieroctwo, klęski żywiołowe, bezdomność.

Na terenie gminy nie występują placówki opiekuńcze i pomocy społecznej. Gmina nie dysponuje także mieszkaniem socjalnym dla ofiar klęsk żywiołowych.

Wydatki z budżetu gminy na pomoc społeczną w analizowanych latach przedstawiały się następująco:

| | |
|---------|---|
| 1995 r. | - 26.665 zł |
| 1996 r. | - 33.669 zł |
| 1997 r. | - 39.063 zł |
| 1998 r. | - 50.228 zł |
| 1999 r. | - 35.371 zł a zadania zlecone gminie 312 764 zł |

Budownictwo mieszkaniowe

Sytuacja mieszkaniowa w gminie nie odbiega zasadniczo od gmin sąsiadujących, jeśli chodzi o standard i wyposażenie. Głównym rodzajem budownictwa jest budownictwo indywidualne.

Na terenie gminy znajduje się 1.757 mieszkań (o 6.613 izbach) o łącznej powierzchni użytkowej 130.302 m². Wskaźnik zagęszczenia wyrażający się przeciętną liczbą osób na 1 mieszkanie i 1 izbę wynosi odpowiednio 3,72 i 1,00 i jest wyższy niż w kraju (3,28 i 0,98). Również średnia powierzchnia użytkowa mieszkania jest dość wysoka i wynosi 74,2 m², zaś na 1 osobę 20,3 m². Wskaźniki te są korzystniejsze (wyższe) niż w gminach sąsiadujących, a kształtują się one następująco (na terenach wiejskich): w m i gm. Błaszki wynoszą odpowiednio 73,7 m² i 18,2 m², m. i gm. Warta 71,7 m² i 19,4 m², gm. Brzeźnio 70,4 m² i 19,0 m², gm. Sieradz 70,7 m² i 18,2 m², w gminach wiejskich średnio 72,0 m² i 18,3 m² a w powiecie 64,0 m² i 18,2 m².

Według Narodowego Spisu Powszechnego (NSP) z 1988 r. stopień wyposażenia mieszkań w instalacje - takie jak: wodociąg, ustęp splukiwany, łazienka, centralne ogrzewanie był niski. Nie było mieszkań wyposażonych w gaz ziemny z uwagi na brak sieci, lecz duża część gospodarstw domowych posiadała gaz propan-butan w butlach. Dystans, jaki dzieli gminę od innych gmin i miast w zakresie wyposażenia mieszkań nie jest duży, a małe tempo nadrabiania zaległości jest uwarunkowane niskimi dochodami rodzin.

Należy jednak zaznaczyć, że wskaźniki dotyczące mieszkań wyposażonych w instalacje wodociągowe obejmują wodę z wodociągów rolniczych i studni własnych, wodociągów zagrodowych, ze studni głębinowych i wodociągów podłączonych do studni gospodarczych (kopanych). Wskaźniki te po prawie 9 latach i wybudowaniu przyłączy wodociągowych uległy znacznej poprawie.

Wiek zasobów mieszkaniowych jest zróżnicowany i prawie 3/4 przypada na okres po 1945 r. Stan techniczny budynków mieszkalnych można ogólnie ocenić jako dobry, choć wiele z nich nie spełnia wszystkich wymogów technicznych.

Tabela nr 21. Zasoby mieszkaniowe

| Wyszczególnienie | Stan 31 grudnia | | | | | | Dynamika 1998/90 |
|--|-----------------|-------|-------|-------|-------|-------|---------------------|
| | 1990 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 | 1998 | |
| Mieszkania | 1699 | 1736 | 1746 | 1752 | 1757 | 1762 | 103,5 |
| Izby | 6289 | 6506 | 6555 | 6586 | 6613 | 6642 | 105,0 |
| Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² | 123,0 | 128,0 | 129,1 | 129,7 | 130,3 | 130,9 | 105,9 |
| Przeciętna pow. użytk. Mieszkań na 1 osobę | 19,2 | 19,4 | 19,6 | 19,8 | 19,9 | 20,1 | 105,6 |
| Przeciętna liczba osób na izbę | 1,02 | 1,02 | 1,02 | 1,00 | 1,01 | 0,98 | 98,1 |
| Przeciętna liczba osób w mieszkaniu | 3,79 | 3,81 | 3,65 | 3,75 | 3,68 | 3,69 | 98,4 |
| Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania | 74,6 | 73,7 | 76,16 | 74,0 | 76,16 | 74,3 | 102,2 |

Źródło: Dane US w Sieradzu

Ruch budowlany nie jest duży, a w ostatnich latach (po 1990 r.) oddawano rocznie przeciętnie 16 mieszkań. Według danych Urzędu Rejonowego w Sieradzu i U.G wydawano pozwolenia na budowę:

| | | | |
|------|---------|--------|----------------------|
| 1994 | 65 szt. | z tego | 24 szt. bud. mieszk. |
| 1995 | 30 szt. | | 10 szt. |
| 1996 | 62 szt. | | 18 szt. |
| 1997 | 43 szt. | | 14 szt. |
| 1998 | 33 szt. | | 7 szt. |
| 1999 | 26 szt. | | 18 szt. |

Poza siedzibą gminy, gdzie ruch budowlany był największy, w rejestrze wydanych pozwoleń na budowę występują, najczęściej wsie: Wróblew, Słomków Mokry, Słomków Suchy, Charłupia Wielka.

Ocenia się, że budownictwo mieszkaniowe (zagrodowe) w gminie ma charakter wyłącznie odtworzeniowy, a istniejące budynki są rozbudowywane i modernizowane. Charakter architektoniczny budynków mieszkalnych nie wyróżnia się cechami budownictwa regionalnego i jest najczęściej w formie mało interesującej repliki budownictwa miejskiego.

Ceny rynkowe nieruchomości w gminie Wróblew są wysokie. Przeciętna cena 1 działki budowlanej o pow. 800-1000 m² wynosi 5.000 – 8.000 zł, cena 1 ha gruntów rolnych IV klasy bonitacyjnej (w gminie przeważa III i IV klasa) w zależności od położenia i kształtu waha się od 5.000 do 20.000 zł za 1 ha.

6. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Obecnie gmina Wróblew jest zwodociągowana w 90,9 % (korzysta ze zbiorczych wodociągów 5904 mieszkańców. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 1120 gospodarstw. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 101,7 km i 1202 przyłączy a ilość dostarczonej wody wyniosła 177,5 tys. m³/rok. Wodociągi zbiorowe posiada 23 wsi. Jedynie wieś Gęsówka (58 mieszkańców) nie posiada wodociągu.

Do 1990 roku w wodociągi zbiorowe zaopatrzone były wsie i gospodarstwa, a długość sieci wodociągowej wynosiła 28.0 km. Największy przyrost sieci wodociągowej nastąpił w latach 1991-1995 i wyniósł 52.7 km, wodę doprowadzono do 13 wsi i 810 gospodarstw.

Według Powszechnego Spisu Rolnego w 1996 r. wodociąg sieciowy (publiczny) posiadało 901 gospodarstw (8 nie miało podłączenia), wodociąg zagrodowy własny lub wspólny podłączony do studni głębinowej posiadały 53 gospodarstwa, zaś do studni gospodarczej 95 gospodarstw. Studnie własne lub wspólne bez instalacji wodociągowej posiadało 170 gospodarstw. Dowożenie wody z odległości 0,5-2,0 km stwierdzono w 3 gospodarstwach.

Na terenie gminy jest 6 ujęć wody w miejscowościach Wróblew (1), Charłupia Wielka (1), Słomków Mokry (1), Kobierzycko (1), Inczew(1), Edmundów(1).

Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca wyniosło w 1999 r. 27,3 m³, w powiecie 25,4 m³ a na wsi 18,7 m³.

Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę z wodociągów zbiorowych z ujęcia wody we Wróblewie, Charłupii Wielkiej, Słomkowie Mokrym, Kobierzycku oraz ujęcia w Charłupii Małej w gm. Sieradz.

Ujęcie wody i hydrofornia we Wróblewie ze studni głębinowej wykonanej w 1966 r. dostarcza wody z utworów górnej kredy z głębokości 130 m. Wydajność ujęcia w zatwierdzonych zasobach wynosi 66 m³/h. a stacji uzdatniania 40 m³/h, wydajność pompowni II stopnia 80 m³/h, zbiornik wyrównawczy ma pojemność 100 m³. Podłączona sieć ma długość 15,7 km oraz 216 przyłączy i zaopatruje w wodę poprzez sieć rozdzielczą miejscowości: Wróblew, Ocin, Dąbrówka, Próchna, Gorzuchy.

Ujęcie wody i hydrofornia w Charłupii Wielkiej ze studni głębinowej wykonanej w 1975 r. dostarcza wody czwartorzędowe z głębokości 49,1 m. Wydajność ujęcia w zatwierdzonych zasobach wynosi 75 m³/h. Stacji uzdatniania 60 m³/h, wydajność pompowni II stopnia 109 m³/h, 3 zbiorniki wyrównawcze o łącznej pojemności 300 m³. Podłączona sieć ma długość 58,9 km oraz 586 przyłączy i zaopatruje w wodę poprzez sieć rozdzielczą miejscowości: Charłupia Wlk. Oraczew, Rowy, Drżazna, Józefów, Tworkowizna, Rakowice, Smardzew, Wąglczew, Sadokrzyce.

Ujęcie wody i hydrofornia w Słomkowie Mokrym ze studni głębinowej wykonanej w 1993 r. dostarcza wody czwartorzędowe z głębokości 50,3 m. Wydajność ujęcia w zatwierdzonych zasobach wynosi 74 m³/h. Stacji uzdatniania 27 m³/h, wydajność pompowni II stopnia 73,3 m³/h, 2 zbiorniki wyrównawcze o łącznej pojemności 300 m³. Podłączona sieć ma długość 24,4 km oraz 345 przyłączy i zaopatruje w wodę poprzez sieć rozdzielczą następujące miejscowości: Słomków Mokry, Słomków Suchy, Inczew, Sędzice, Dziebédów i Tubądzin.

Ujęcie wody i hydrofornia w Kobierzycku – własność Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, ze studni głębinowej wykonanej w 1978 r. dostarcza wody z utworów górnej kredy z głębokości 210 m. Wydajność ujęcia w zatwierdzonych zasobach wynosi 66 m³/h. Stacji uzdatniania 38,4 m³/h, wydajność pompowni II stopnia 22,5 m³/h, zbiornik wyrównawczy ma pojemność 50 m³. Podłączona sieć ma długość 1,4 km oraz 43 przyłącza i zaopatruje w wodę poprzez sieć rozdzielczą miejscowość Kobierzycko.

Z ujęcia wody w Charłupii Małej zaopatrywany jest Kościerzyn, a sieć ma długość 7,2 km oraz 76 przyłączy.

Stan ogólny urządzeń jest zadawalający. Istniejące na terenie gminy zasoby wody wykorzystane są wokoło 30 %. Jakość wody dostarczanej odbiorcom nie budzi zastrzeżeń Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej. W ujęciach wody usuwane są jedynie ponadnormatywne związki żelaza w odżelaziaczach (filtrach ciśnieniowych zamkniętych).

Gospodarka ściekowa

Obecnie gmina Wróblew nie posiada zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej, ani komunalnej. Na terenie gminy znajdują się 2 przyzakładowe oczyszczalnie ścieków w Kobierzycu i Tubądzinie. Według Powszechnego Spisu Rolnego z 1996 r. 192 gospodarstwa rolne odprowadzały ścieki do dołu gnilnego z wywozem do oczyszczalni w Sieradzu lub Warcie, natomiast 712 gospodarstw zagospodarowuje ścieki we własnym zakresie. Odprowadzanie ścieków bez szamba odnotowano w 41 gospodarstwach, a brak kanalizacji stwierdzono w 288 gospodarstwach.

W 1999 r. gmina przystąpiła do opracowania dokumentacji na budowę oczyszczalni ścieków we Wróblewie.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy zostały określone przebieg kolektorów i sposoby odprowadzania ścieków dla wszystkich miejscowości.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy nie ma komunalnego wysypiska śmieci oraz nie jest planowana jego budowa. Gmina Wróblew przystąpiła do Związku Komunalnego „Czyste Miasto Czysta Gmina”, w Kaliszu, którego zadaniem jest budowa zakładu utylizacji odpadów.

Obecnie w każdym sołectwie znajdują się ogólnodostępne kontenery na odpady, które są wywożone przez Przedsiębiorstwo Komunalne w Sieradzu w ramach podpisanej umowy.

Elektroenergetyka

Obszar gminy obsługiwany jest przez Rejon Energetyczny w Sieradzu. W sieć energetyczną 380 V wyposażonych jest 1075 gospodarstw, a w 220 V - 152 gospodarstw. Potrzebę zwiększenia mocy zgłosiło 150 gospodarstw, przede wszystkim we wsiach Słomków Mokry, Słomków Suchy.

Przez środkowy teren gminy (obok linii kolejowej) przebiega linia WN 110 kV. Obszar

obsługiwany jest liniami ŚN 15 kV i liniami NN. Część z nich z racji złego stanu i długich obwodów pilnie wymaga modernizacji. Występują częste spadki napięć i niedobory mocy, co jest szczególnie istotne dla potencjalnych większych odbiorców.

Oświetlenie uliczne składa się z 973 punktów świetlnych w gminie, wydatki w tym zakresie z budżetu wynoszą 1.402.000 zł. Mimo iż stan oświetlenia uznaje się za zadowalający, zachodzi konieczność wymiany około 50 % istniejących lamp na nowe (wszystkie stare lampy żarowe i część zniszczonych lamp rtęciowych). Nowe punkty świetlne powinny być zainstalowane jeszcze w części wsi Józefów i Rakowice - Mantyki, Nacki – Rudnik (sołectwo Tubądzin) i część sołectwa Rowy.

Telefonizacja, telekomunikacja

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć telefoniczną i aktualnie działa na jej terenie operator, tj. Telekomunikacja Polska S.A. Z usług telekomunikacyjnych korzysta około 1138 abonentów. Ocenia się, że aktualny stopień zaspokojenia zgłoszonych potrzeb z zakresu telekomunikacji wynosi 91%.

Według Powszechnego Spisu Rolnego w 1996 r. dostęp do telefonu w gospodarstwie posiadało 755 gospodarstw, a 135 miało dostęp do telefonu ogólnodostępnego we wsi. Brak dostępu do telefonu występował w 341 gospodarstwach. Potrzebę uzyskania telefonu zgłaszało wówczas 291 gospodarstw, a możliwość korzystania z telefonu ogólnodostępnego 40. Brak potrzeby posiadania telefonu deklarowało wówczas 147 gospodarstw. Zatem skala zmian w ciągu 3 lat jest znacząca.

We Wróblewie działa centrala telefoniczna analogowa UCM typu EWSD Simens z możliwością rozbudowy do pełnego pokrycia zapotrzebowania.

Obecnie zainstalowanych jest 1676 aparatów telefonicznych ogółem, w tym:

- 1627 kablowych,
- 4 aparaty wrzutowe ogólnodostępne we wsiach: Wróblew, Drżazna, Smardzew, Słomków Mokry
- 45 aparatów działających w oparciu o łączność bezprzewodową typu RŚL-AW.

Wskaźnik telefonizacji wynosi 27 szt/100 mieszkańców (średnio w powiecie 19,26, a na wsi 11,67).

Niektórzy mieszkańcy posiadają telefonię komórkową. Brak jest jednak danych od operatorów o ich liczbie.

Użytkownicy sieci telefonicznych korzystają z nowoczesnych urządzeń telekomunikacyjnych

do transmisji informacji i danych jak: faxy, modemy, dostęp do INTERNET-u.

Ciepłownictwo i gazyfikacja

Gmina nie posiada zorganizowanego źródła ciepła i systemu sieci przesyłowej. Ogrzewanie budynków opiera się na indywidualnych, najczęściej tradycyjnych, nośnikach energii. Dominuje ogrzewanie węglem, bowiem obejmuje około 90 % budynków.

Zmiany w strukturze nastąpią wraz z doprowadzeniem gazu przewodowego, który może być dostarczony w okresie perspektywicznym w związku z zaplanowaną realizacją gazociągu wysokiego ciśnienia Pabianice – Sieradz – Błaszki.

Wobec braku sieci gazowej, mieszkańcy gminy zaopatrują się w gaz propan-butan w butlach u lokalnych dystrybutorów. Korzysta z niego 975 gospodarstw, a 255 nie posiada go. Punkty wymiany butli gazowych znajdują się w prawie każdym sołectwie i w zasadzie zaspokajają w 100 % potrzeby gospodarstw domowych na terenie gminy.

Drogownictwo

Przez teren gminy Wróblew przebiega droga krajowa nr 12 Sieradz-Kalisz-Poznań (długości 11,05 km). Nie ma dróg wojewódzkich według nowego podziału dróg. Drogi powiatowe mają łączną długość 56,2 km, w tym o nawierzchni utwardzonej 52,2 km (92,9 %).

Drogi gminne o łącznej długości 31,146 km, w tym o nawierzchni twardej nie ulepszonej 4,563 km, a 8,534 km o nawierzchni ulepszonej. Na terenie gminy znajdują się także drogi rolnicze oraz drogi zakładowe o dł. 9,6 km (o nawierzchni bitumicznej - 2,9 km, o nawierzchni gruntowej - 6,5 km oraz o nawierzchni twardej nie ulepszonej - 0,2 km).

Ocenia się, że stan bezpieczeństwa na drodze krajowej jest zły. Zbyt wąskie jezdnie oraz brak umocnionych poboczy i niefunkcjonalne skrzyżowania z innymi drogami powodują, że wzrasta zagrożenie bezpieczeństwa przy zwiększającym się natężeniu ruchu pojazdów. Ponadto nawierzchnia jezdni posiada koleiny i wymaga regeneracji.

| Rodzaj nawierzchni dróg | Powiatowe 56,2 km | Gminne 31,15 km | % | % |
|-------------------------|----------------------|--------------------|------|------|
| Asfaltowa | 48,8 | 9,40 | 86,8 | 30,2 |
| Thuczniowa | 3,4 | 3,70 | 6,1 | 11,8 |
| Brukowa | - | - | | |
| Gruntowa ulepszona | - | 14,93 | | 47,9 |
| Gruntowa | 4,0 | 3,12 | 7,1 | 10,1 |

Gęstość sieci dróg publicznych w km/100 km² wynosi:

| | |
|--------------------|--------|
| dróg powiatowych - | 50,0 |
| dróg gminnych | - 27,4 |

Stan techniczny wielu odcinków dróg powiatowych jest również niezadowolający. Większość z nich jest zbyt wąska, a ich nawierzchnie są bardzo zużyte i wymagają remontów i modernizacji. Spośród dróg powiatowych najpilniejszych zabiegów remontowych i modernizacyjnych wymagają odcinki (krzyżówki) Wróblew -Charłupia Wielka – Rowy. W latach 1999- 2006 przewiduje się realizację drogi nr 37222 Słomków Mokry –Tubądzin, odcinek o długości 2.5 km (modernizacja 700 mb i warstwa ścieralna 1,8 km), modernizację drogi 37263 Charłupia Wlk. – Rakowice (nakładka na odcinku 3,0 km).

Na drogach gminnych należy przeprowadzić następujące remonty i modernizacje:

droga Wąglczew – Bliźniew; Próchna - Wąglczew.

W ostatnich latach kierowano następujące środki gminne na utrzymanie dróg gminnych:

| | |
|---------|---------------|
| 1995 r. | - 177.630 zł, |
| 1996 r. | - 321.937 zł, |
| 1997 r. | - 430.948 zł, |
| 1998 r. | - 607.685 zł, |
| 1999 r. | 668.608 zł, |

Pozwoliły one na wykonanie bieżących remontów. Natomiast w latach 1997-98 położono dywanik asfaltowy na odcinkach dróg w miejscowościach: Ocin, Tubądzin. Modernizacji wymagają drogi w: Józefowie (dł.1100 mb), Próchniej (2000 mb) i Inczewie (400 mb).

Na terenie gminy znajduje się na drodze gminnej 1 most w Józefowie o długości 8 mb. Stan techniczny mostu jest dobry.

Ponadto na drogach gminnych znajduje się 20 przepustów.

W gminie są 3 stacje paliw w Wróblewie, Kościerzynie, Słomkowie Suchym czynne od 6⁰⁰-22⁰⁰ i zaopatrujące w następujące rodzaje paliw: etylina 95, 98, ON. Najbliższe stacje czynne całodobowo znajdują się w Sieradzu i wsi Lubanów gm. Błaszki.

Na terenie gminy znajduje się okręgowa stacja diagnostyczna pojazdów we wsi Izabela,

Komunikacja kolejowa i drogowa

System drogowej komunikacji publicznej obsługuje PPKS w Sieradzu, Łodzi i Kaliszu. Z aktualnego rozkładu jazdy wynika, że ilość połączeń dobowych jest największa z miejscowościami: Sieradz – 32 kursy, Łódź - 4, Gmina posiada zatem słabe możliwości komunikowania się z siedzibą województwa i najbliższymi miastami średniej wielkości, a nie ma możliwości wpływu na przewoźników publicznych w kwestii uruchomienia dodatkowych

linii, o ile nie jest to uzasadnione ekonomicznie.

Na terenie gminy jest 40 przystanków autobusowych, ich stan jest zróżnicowany, na ogół odpowiada współczesnym wymogom obsługi podróżnych. Remontom powinny być poddane 6 przystanki, łącznie z budową właściwych zatok dla zatrzymujących się autobusów.

Według danych z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w 1999 r. na terenie gminy były zarejestrowane następujące ilości pojazdów: ogółem 3911 (4125), osobowych 1471 (1614), 7 autobusów (7), 69 (69) samochodów ciężarowych i 620 (652) ciężarowo-osobowych (w nawiasie podano stan na dzień 30.09.2000). Wskaźnik motoryzacji wyniósł w 1999 r 226,5 pojazdów na 1000 mieszkańców (w powiecie 229,4).

Po 1990 r. wystąpił gwałtowny wzrost motoryzacji - podobnie jak w całym kraju. Jeszcze w 1991 r. jeden samochód osobowy przypadał na 7,9 mieszkańców, a w 1998 r. na 4,3 mieszkańców. Wzrost liczby samochodów ciężarowych i dostawczych wskazuje na rozwój działalności gospodarczej, nie tylko w zakresie świadczenia usług transportowych, ale na potrzeby własne podmiotów gospodarczych i gospodarstw rolniczych.

Na terenie gminy występuje 1 parking strzeżony – Słomkowie Suchym. Miejsca parkingowe usytuowane są głównie przy punktach gastronomicznych, obiektach handlowych, przy Urzędzie gminy, zwłaszcza przy trasie nr 12.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa umożliwia łączność z ośrodkami przemysłowymi Łódź, Kalisz, Poznań, Wrocław. Stacja kolejowa w Sędzicach może przeładowywać towary ponieważ dysponuje bocznica.

Bezpieczeństwo

Według oceny Komendy Powiatowej Policji w Sieradzu, gmina Wróblew jest jedną z bezpieczniejszych w rejonie działania.

W 1998 r. odnotowano: 79 przestępstw, 14 przypadków kradzieży mienia, w tym 3 samochody, 9 przestępstw drogowych, 2 zabójstwa, 2 bójki, 16 kradzieży z włamaniem, 10 kolizji drogowych, 3 przypadki zagarnięcia mienia, 1 gwałt, 2 pożary. Sporządzono 39 wniosków, w tym 17 dotyczyło pijanych kierowców, nałożono 117 mandatów na kwotę 8100zł. Brak danych o przestępczości wg gmin nie pozwala na pełną ocenę.

Straż pożarna

Na terenie gminy nie działa Państwowa Straż Pożarna. Funkcjonują tylko jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w ilości 17, które mają swoje zaplecza we wsiach: Wróblew, Charłupia Wielka, Słomków Mokry, Tubądzin, Dziebédów, Rowy, Smardzew, Bliźniew,

Drżazna, Oraczew, Kościerzyn, Kobierzyczo, Sędzice, Słomków Suchy, Wągłczew, Sadokrzyce, Inczew.

Jednostki OSP mają w swojej dyspozycji 9 samochodów i wszystkie wyposażone są w motopompy. Skromne wyposażenie jednostek OSP w sprzęt gaśniczy nie uzasadnia utrzymania obecnego stanu, dlatego należy rozważyć zmniejszenie ich liczby na rzecz lepszego wyposażenia w sprzęt.

Koszty utrzymania ponoszone są przez budżet gminy. Gmina zatrudnia 10 pracowników konserwujących sprzęt. Środki uzyskiwane z wynajmu pomieszczeń organizacji OSP przeznaczają na działalność statutową.

W 1997 r. w gminie odnotowano: 7 pożarów, a szacowane straty wyniosły 52 tys. zł, zaś uratowane mienie miało wartość 119 tys. zł oraz 32 zagrożenia, gdzie straty wyniosły 142 tys. zł a uratowane mienie 1 324 tys. zł. W akcjach ratowniczych uczestniczyło 278 ratowników. Oprócz udziału w akcjach gaśniczych wszystkie jednostki przeprowadzają ćwiczenia i sprawdziany wyszkolenia bojowego, także w zawodach sportowo-pożarniczych.

7. Budżet gminy

Gmina Wróblew z racji swej rolniczej funkcji i niewielkiego potencjału gospodarczego nie jest samowystarczalna finansowo. Dochody własne stanowią 23,7 % (w 1999 r.) i składają się na to podatki i opłaty lokalne (23,7 %) oraz udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa (12,2 %). Subwencja ogólna stanowiąca ponad połowę dochodów gminy (w latach 1996-1998 średnio 42 %), zaś dotacje z budżetu państwa na zadania zlecone i powierzone średnio około 12 %.

Szczegółowe dane o dochodach budżetu prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 22. Dochody budżetu gminy wg rodzajów

| Wyszczególnienie | 1994 | | 1995 | | 1996 | | 1997 | | 1998 | | 1999 | |
|--|---------|------|---------|------|---------|------|---------|------|---------|------|---------|------|
| | tys. zł | % | tys. zł | % | tys. zł | % | tys. zł | % | tys. zł | % | tys. zł | % |
| Ogółem | 13500 | 100 | 1840,12 | 100 | 4248,8 | 100 | 5072,2 | 100 | 6032,7 | 100 | 5949,74 | 100 |
| W tym podatki i opłaty lokalne | 6452 | 47,8 | 797,83 | 43,4 | 1981,8 | 46,6 | 1325,5 | 26,1 | 1326,4 | 22,0 | 1341,25 | 23,7 |
| Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa - ogółem | 3578 | 26,5 | 467,32 | 23,4 | 553,9 | 13,0 | 637,7 | 12,6 | 739,63 | 12,3 | 725,99 | 12,2 |
| w tym - od osób prawnych | 21 | x | - | x | 1,0 | x | 2,8 | x | 0,52 | x | 0,64 | x |

| | | | | | | | | | | | | |
|---------------------------|------|------|--------|------|--------|------|--------|------|--------|------|---------|------|
| -od osób fizycznych | 3557 | 26,5 | 467,32 | 23,4 | 552,9 | 13,0 | 634,9 | 12,6 | 739,11 | 12,3 | 725,35 | 12,2 |
| Dotacja z budżetu państwa | 1597 | 11,8 | 310,02 | 16,8 | 512,6 | 12,1 | 639,2 | 12,6 | 1061,4 | 17,6 | 715,10 | 12,0 |
| Subwencja ogólna | 784 | 5,8 | 137,73 | 7,5 | 1621,1 | 38,2 | 2008,4 | 39,6 | 2181,7 | 36,2 | 2760,18 | 46,4 |

Źródło: Rocznik statystyczny woj. sieradzkiego 1996,1998, US w Sieradzu, U.Gm.Wróblew

Lepiej określa potencjał dochodowy gminy wielkość dochodów na 1 mieszkańca w porównaniu do średniej krajowej i byłego województwa sieradzkiego.

Dochody na 1 mieszkańca

| Wyszczególnienie | w zł | | | | | |
|-----------------------------|--------|-------|-------|--------|--------|--------|
| | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 | 1998 | 1999 |
| Gm. Wróblew | 205,13 | 277,9 | 650,5 | 778,7 | 926,3 | 908,64 |
| Śr. był. woj. sieradzkiego | 230,7 | 331,0 | 635,7 | 818,5 | 862,1 | x |
| Śr. krajowa | 384,0 | 517,0 | 801,0 | 1022,0 | 1193,0 | x |
| % udział gm. do śr. b/ woj. | 125,1 | 123,5 | 91,8 | 92,9 | 107,5 | x |
| % udział do śr. krajowej | 75,5 | 79,1 | 72,8 | 76,2 | 77,6 | x |

Dane: opracowanie własne x – brak danych

Powyższe dane świadczą, że wskaźniki dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca są zdecydowanie niższe, nawet o połowę, po uwzględnieniu (odjęciu) subwencji i dotacji państwowej.

W wydatkach prawie jedną trzecią stanowią wynagrodzenia na tzw. „sferę budżetową” (oświatę i wychowanie, zdrowie, administrację i opiekę społeczną). Stosunkowo niewielka była skala wydatków na inwestycje ze środków budżetowych (w latach 1994-1999 od 7,9 % do 10,6 %).

Na taki stan miał wpływ przede wszystkim fakt, że większość środków na inwestycje pochodziła z dotacji wojewody, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ministerstwa Łączności, Funduszu Ochrony Środowiska, Funduszu PHARE i wkładów ludności.

Struktura budżetu gminy w latach 1994-1999 po stronie wydatków przedstawia się następująco:

Tabela nr 23. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów

| Wyszczególnienie | 1994 | | 1995 | | 1996 | | 1997 | | 1998 | | 1999 | |
|----------------------------|--------------|-------------|----------------|------------|---------------|-------------|---------------|------------|-------------|------------|-------------|-------------|
| | tys. zł | % | tys. zł | % | tys. zł | % | tys. zł | % | tys. zł | % | tys. zł | % |
| Ogółem | 12594 | 100 | 1675,42 | 100 | 2093,5 | 100 | 4968,1 | 100 | 6175 | 100 | 6100 | 100 |
| w tym wynagrodzenia | 3078 | 24,4 | 392,48 | 23,4 | 721,3 | 34,5 | 1688,1 | 34,0 | 2184 | 35,4 | 2916 | 47,8 |
| materiały i usługi | 3671 | 29,1 | 530,04 | 31,6 | 347,0 | 16,6 | 1389,4 | 28,0 | 1106 | 17,9 | 929 | 15,2 |
| opłaty i składki | 1471 | 11,7 | 191,81 | 11,4 | 383,6 | 18,3 | 775,2 | 15,6 | 1014 | 16,4 | 675 | 11,1 |
| dotacje na wydatki bieżące | 959 | 7,6 | 139,15 | 8,3 | - | - | 137,3 | 2,8 | 138 | 2,2 | 5 | x |
| inwestycje | 1872 | 14,9 | 132,37 | 7,9 | 472,2 | 20,5 | 394,6 | 7,9 | 592 | 9,6 | 647 | 10,6 |

Źródło: Rocznik statystyczny woj. Sieradzkiego 1996, 1998, US w Sieradzu.

Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin 1994, 1996, US w Sieradzu.

Tabela nr 24. Wydatki budżetu gminy wg klasyfikacji budżetowej

w zł

| Wyszczególnienie | 1995 | 1996 | 1997 | 1998 | 1999 | %/1995 |
|----------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|--------|
| Razem budżet | 1 675 417 | 4 211 920 | 4 968 099 | 6 174 900 | 6 000 809 | 100 |
| w tym działy | | | | | | |
| Rolnictwo | 199 517 | 817 886 | 351 239 | 437 948 | 281 946 | 4,7 |
| Transport | 177 630 | 321 937 | 438 082 | 620 685 | 668 609 | 11,1 |
| Gosp. Komunalna | 60 571 | 104 595 | 212 089 | 283 842 | 230 354 | 3,8 |
| Gosp. Mieszkaniowa | 69 42 | 68 996 | 87 670 | 107 994 | 115 964 | 1,9 |
| Oświata i wychowanie | 305 050 | 1 76 158 | 2 144 133 | 2 624 216 | 2 791 818 | 46,5 |
| Kultura i sztuka | 50 679 | 68 410 | 83 184 | 112 611 | 144 481 | 2,4 |
| Zdrowie | 608 | 4 421 | 110 605 | 390117 | 80 388 | 1,3 |
| Kultura fizyczna | 14 9961 | 27 382 | 47 446 | 33 731 | 31 963 | 0,5 |
| Opieka społeczna | 317 87436 | 370 338 | 454 774 | 553 139 | 600 670 | 10,0 |
| Różna działalność | 1 900 | 4 851 | 5 200 | 3 114 | 478- | 0 |
| Administracja | | | | | 1 146 073 | 19,1 |

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Wróblewie

* Środki na ochronę zdrowia uległy znacznemu obniżeniu w związku z reformą zdrowia.

Środki zewnętrzne pozyskane w latach ubiegłych to:

- dotacja Wojewody na zaopatrzenie wsi w wodę:

1995 r. - 52.000 zł

1996 r. - 90.392 zł

1997 r. - 50.000 zł

- dotacja Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa

1999 r. 35 000 zł na wodociąg w Inczewie

- dotacja Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:

na wodoc. 1995 r. - 136.080 zł

na wodoc. 1996 r. - 210.757 zł

na wodoc. 1997 r. - 46.168 zł

- subwencja oświatowa:

1996 r. - 1.347.129 zł,

1997 r. - 1.650.309 zł,

1998 r. - 1.796.138 zł.

1999 r. - 1 986 036 zł

IV. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Wróblew jest typową gminą rolniczą. Położenie i warunki naturalne w pewnym stopniu ograniczają rozwój rolnictwa z uwagi na średni współczynnik bonitacji gleb, przeciętne też są dochody gospodarstw rolnych. Sytuacja w rolnictwie, które znajduje się w okresie powolnej restrukturyzacji i transformacji systemowej do gospodarki rynkowej, sprzyja wychodzeniu z tradycyjnego rolnictwa. Niewielkie obszary gospodarstwa rolne, rozdrobnione o nieukształtowanym i wielokierunkowym profilu produkcji dają niewielką towarową produkcję. Dochodami z działalności rolniczej tylko 16,3 % ogółu gospodarstw rolnych w pełni pokrywa swoje dochody gospodarstwa domowego, a od 50 % do 90 % jedynie 40,4 % - zaś 43,3 % gospodarstw nie zaspokaja swoich potrzeb z produkcji rolniczej. Świadczy to o dużym udziale ludności dwuzawodowej uzyskującej dodatkowe i uzupełniające dochody w innych rodzajach działalności. Zasadniczą jednak przesłanką rozwoju gminy powinno być nadal rolnictwo ukierunkowane na zaopatrzenie Łodzi, Sieradza i Śląska.

Konieczne wydaje się przełamanie barier pasywnych tkwiących w społeczności lokalnej, które cechuje niezbyt wysoka aktywność i oczekiwanie na pomoc zewnętrzną. Społeczeństwo gminy mimo niedużego potencjału demograficznego, jest niezbyt młode, o małym udziale młodych kobiet, a udział ludzi wykształconych na poziomie średnim i wyższym jest niewielki. To zasadnicze czynniki wpływające hamująco na rozwój gminy.

Poziom przedsiębiorczości na terenie gminy jest również niewielki i stąd konieczne są działania wspierające rozwój przedsiębiorczości. Należy zatem rozpoznać i opracować program wsparcia finansowo-organizacyjnego działających na terenie gminy jednostek gospodarczych oraz utworzyć bank danych o pożądanym rodzajach działalności gospodarczej. Konieczne jest również zidentyfikowanie terenów o największej atrakcyjności dla kapitału zewnętrznego i opracowanie programu wyposażania ich w niezbędne elementy infrastruktury technicznej. Opracować i wdrożyć należy program promocji gminy z ukierunkowaniem na pozyskanie inwestorów zewnętrznych.

Przedsiębiorczość musi być zatem postrzegana przez władze gminy jako proces długofalowy, nastawiony na działanie aktywizujące społeczność lokalną, inwestującą przede wszystkim w potencjał ludzki. Dokonywać się to powinno głównie na drodze działań edukacyjnych, skierowanych do aktywnych mieszkańców gminy, a zwłaszcza do dzieci i młodzieży.

Wyposażenie w infrastrukturę techniczną w porównaniu z innymi gminami nie jest wystarczające. Jako dobre należy uznać zaopatrzenie w wodę i telefony. Podniosło to standard życia mieszkańców, może to mieć także wpływ na rozwój działalności gospodarczej i usługowej, a nawet turystyczno-rekreacyjnej.

Aktualnie najważniejszym problemem jest nieuporządkowana gospodarka ściekowa i brak odpowiednich urządzeń oczyszczających ścieki (zanieczyszczenia socjalno-bytowe stanowią największe zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych), także nie najlepszy pod względem technicznym stan dróg, zarówno gminnych, jak i powiatowych. Władze gminy dostrzegając te problemy i zagrożenia przystępują do budowy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. Zamierzeniem jest również uporządkowanie gospodarki odpadami.

Niedostateczny jest również stan techniczny sieci energetycznej, a niepokoić może fakt niewielkiego zakresu modernizacji sieci w gminie (tylko rejon wsi O) w najbliższych latach przez Zakład Energetyczny w Sieradzu.

W aspekcie "przyciągnięcia" potencjalnych inwestorów z zewnątrz wszystkie przedstawione problemy wymagać będą nadrobienia powstałych zaległości nie dalej niż do 2005 r. W przeciwnym razie dystans, dzielący gminę od innych, lepiej wyposażonych w infrastrukturę techniczną, będzie się zwiększał. Spowodować to może "depresję" gospodarczą i utratę szans rozwojowych w najbliższych 10 - 15 latach.

V. ANALIZY SWOT - SEKTOROWE I ZBIORCZA

Analiza SWOT (siły, słabości, szanse, zagrożenia) jest podstawową techniką prowadzącą w sposób bezpośredni do identyfikacji celu głównego i celów strategicznych. Analiza ta wynika z zapisów zawartych w diagnozie, opisujących stan rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz wyjaśniających przebieg i kierunki procesów rozwojowych. Obejmuje ona także badanie zewnętrznych okoliczności działania.

Prezentowana w dokumencie analiza SWOT została przeprowadzona zgodnie z wymogami metodologicznymi, tj. zawiera ona analizę sił i słabości w układzie wewnętrznym (dotyczącym obszaru gminy) oraz szans i zagrożeń w układzie zewnętrznym (obejmującym procesy w szeroko rozumianym otoczeniu).

Podstawą przeprowadzenia zbiorczej analizy SWOT były analizy sektorowe obejmujące najważniejsze dla rozwoju gminy dziedziny życia społeczno-gospodarczego, tj. gospodarkę, rolnictwo, infrastrukturę techniczną, infrastrukturę społeczną i ochronę środowiska.

Analiza SWOT - GOSPODARKA

Sily

1. Bliskość dużego rynku zbytu (Łódź, Śląsk Bełchatów, Częstochowa,) lokalnych surowców.
2. Dogodne połączenia komunikacyjne (drogowe i kolejowe) z regionem i krajem.
3. Wolne zasoby siły roboczej.
4. Wolne obiekty i urządzenia do wykorzystania i zagospodarowania.
5. Korzystne ukształtowanie terenu gminy.
6. Zrównoważony i zbilansowany budżet gminy.
7. Wyznaczenie terenów do zainwestowania gospodarczego w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”

Słabości

1. Niski poziom dochodów społeczeństwa lokalnego.
2. Ograniczona chłonność rynku miejscowego na produkty lokalne.
3. Brak oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej.
4. Niewystarczający poziom dochodów własnych gminy. Mały udział środków na inwestycje w budżecie gminy.
5. Duży udział ludności gminy utrzymujący się z rolnictwa
6. Słaba baza noclegowa i niewystarczająco rozwinięta baza gastronomiczna
7. Brak miejsc pracy dla ludności o wykształceniu zasadniczym zawodowym

Szanse

1. Położenie gminy w pobliżu Sieradza i Kalisza.
2. Potencjalny wzrost zainteresowania inwestorów obszarami atrakcyjnymi dla rozwoju produkcji, usług i turystyki pod względem jakości środowiska.
3. Możliwość uzyskania środków pomocowych (SAPARD).
4. Możliwy wzrost popytu na działki przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe, rekreacyjne oraz produkcyjne i usługowe.
5. Dostępność i sąsiedztwo dużego rynku zbytu dla produktów rolniczych, w tym ziemniaków i warzyw.

Zagrożenia

1. Wysoka konkurencyjność w zbycie produktów rolnych i malejące rynki zbytu.
2. Realny spadek wpływów do budżetu.
3. Postępujące zubożenie społeczeństwa lokalnego.

Analiza SWOT - ROLNICTWO

Sily

1. Możliwość zdynamizowania specjalistycznych upraw dochodowych, zwłaszcza warzyw.
2. Rozwijanie rolnictwa ekologicznego.
3. Potencjał wolnych i ukrytych zasobów siły roboczej.
4. Rozwój hodowli trzody chlewnej.
5. Rosnący potencjał sadownictwa

Słabości

1. Rozdrobnienie gosp. rolnych.
2. Groźba wystąpienia deficytu wód dla rolnictwa.
3. Niska efektywność i dochodowość gospodarstw rolnych.
4. Mały areał produkcji specjalist. upraw o wysokiej dochodowości.
5. Brak instytucji obsługi wsi i rolnictwa, tzw. otoczenia rynkowego.
6. Niewystarczający poziom wiedzy zawodowej rolników.
7. Brak średnich i dużych przetwórci rolno-spożywczych.
8. Niedostateczny poziom zorganizowania rolników indywidualnych.
9. Brak alternatywnych miejsc pracy na obszarach wiejskich.
10. Niska dynamika rozwoju usług na obszarach wiejskich.

Szanse

1. Istnienie wielkiego rynku zbytu (Łódź, Śląsk).
2. Możliwość pozyskania nisko oprocentowanych kredytów dla rolnictwa i środków pomocowych.
3. Rosnące zainteresowanie w środowiskach wielkomiejskich produktami rolnictwa ekologicznego. rosnący popyt na zdrową żywność.
4. Zainteresowanie społeczeństwa rekreacją i agroturystyką.
5. Przeznaczenie części terenów rolnych o słabej bonitacji gleb pod tereny rekreacyjne i zalesienia.

Zagrozenia

1. Malejąca dochodowość pracy w rolnictwie.
2. Ograniczona konkurencyjność lokalnych produktów rolniczych.
3. Wzrost aktywności obszarów sąsiednich.
4. Niestabilna polityka rolna.
5. Malejący bilans zasobów wodnych, spowodowany obniżeniem poziomu lustra wód podziemnych oraz niskim zasobem wód powierzchniowych

Analiza SWOT - INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Sily

1. Wysokie zaangażowanie i troska społeczeństw lokalnych w realizację zadań z zakresu infrastruktury technicznej.
2. Wysoka i dogodna dostępność komunikacji drogowej i kolejowej.
3. Przebieg linii energetycznych wysokich napięć przez obszar gminy i duże rezerwy przepustowości (obciążalności) elektrycznej linii magistralnych i odgałęzionych.
4. Wysoki poziom zwodociągowania gminy
5. Rozwiązywany problem składowania odpadów.
6. Wysoki stopień telefonizacji

Słabości

1. Brak dokumentacji technicznej dla potrzeb:
 - kanalizacji,
 - gazyfikacji.
2. Brak sieci kanalizacyjnej i urządzeń oczyszczających ścieki komunalne.
3. Zły i pogarszający się stan techniczny dróg gminnych.
4. Nie w pełni sprawny stan sieci i urządzeń elektroenergetycznych, zwłaszcza sieci niskiego napięcia i urządzeń transformatorowych.
5. Ograniczone w stosunku do potrzeb środki w budżecie gminy na rozwój infrastruktury.
6. Duży udział nieutwardzonych i nie-uszlachetnionych nawierzchni dróg gminnych i powiatowych.
7. Małe możliwości finansowe mieszkańców dla wspierania szybszego wyposażenia gospodarstw w niezbędną infrastrukturę techniczną.
8. Brak sieci gazowej.

Szanse

1. Realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia .
2. Możliwości pozyskania środków pomocowych i funduszowych (z Unii Europejskiej) na rozwój infrastruktury technicznej.
3. Możliwości wykorzystania własnej siły roboczej w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych.
4. Udział finansowy zakładów pracy w budowę urządzeń infrastrukturalnych.

Zagrożenia

1. Ograniczone możliwości pozyskania środków zewnętrznych na realizację infrastruktury z uwagi na wysoką konkurencyjność innych gmin.
2. Odległy termin realizacji gazociągu.
3. Niedostateczne tempo modernizacji dróg krajowych i powiatowych.
4. Ograniczanie dostępności i ruchu pasażerskiego i towarowego na trasie kolejowej.
5. Brak rozwiązań systemowych umożliwiających władzom lokalnym realizację kosztownych inwestycji infrastrukturalnych.
6. Spadające zainteresowanie inwestorów terenami nieuzbrojonymi

Analiza SWOT - Infrastruktura Społeczna

Sily

1. Dobry stan techniczny obiektów oświatowych,
2. Dobry stopień zaspokajania potrzeb w zakresie:
 - szkolnictwa podstawowego,
 - opieki przedszkolnej,
 - kultury,
 - sportu,
3. Aktywna współpraca społeczeństwa lokalnego w zakresie realizacji zadań infrastruktury społecznej,
4. Istnienie zorganizowanych form życia kulturalnego w gminie: lokalne zespoły folklorystyczne i zespół śpiewaczy oraz orkiestra dęta.

Słabości

1. Brak odpowiedniej bazy sportowej,
2. Niedostateczna ilość środków finansowych na rozbudowę i remonty obiektów oświatowych,
3. Brak możliwości lokalowych dla zaspokojenia różnorodnych potrzeb kulturalnych.

Szanse

1. Zainteresowanie sponsorów zewnętrznym finansowaniem działalności sportowej, kulturalnej i oświatowej.
2. Możliwość wykorzystania większej ilości imprez promocyjnych i kulturalno-folklorystycznych do rozpropagowania możliwości gospodarczych i wypoczynkowych.

Zagrożenia

1. Malejące dotacje państwa na prowadzenie działalności z zakresu oświaty i kultury,
2. Niż demograficzny

Analiza SWOT - Ochrona środowiska i turystyka

Sily

1. Dobry stan środowiska naturalnego,
2. Możliwość pozyskiwania runa leśnego,
3. Brak przemysłu uciążliwego dla środowiska,
4. Istnienie potencjalnej bazy dla agroturystyki,
5. Istnienie porozumień międzygminnych na rzecz realizacji wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska
6. rozbudzone w mieszkańcach poczucie własnej wartości i skłonność ich do troski o ochronę wartości przyrodniczych i kulturowych

Słabości

1. Brak ogólnodostępnej bazy turystyczno- hotelarskiej,
2. Niedostateczna ilość środków finansowych w budżecie na wyposażenie w infrastrukturę techniczną atrakcyjnych do zainwestowania terenów przeznaczonych na działalność produkcyjną i zagospodarowanie rekreacyjne,
3. Brak odpowiednich obiektów i urządzeń rekreacyjno sportowych
4. Brak promocji terenów rekreacyjnych.

Szansy

1. Przewidywana budowa zbiornika wodnego "Smardzew", m.in. dla potrzeb rekreacji, przy tranzytowej trasie komunikacyjnej – drodze nr 12
2. Zainteresowanie inwestorów i ludności terenami atrakcyjnymi pod względem jakości środowiska,
3. Występowanie wolnych obiektów do zagospodarowania w celach rekreacyjnych.
4. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa

Zagrożenia

1. Rosnące zanieczyszczenie wód gruntowych oraz powierzchniowych
2. Nieuregulowana gospodarka pozyskiwania drewna w lasach prywatnych,
3. Wzrastająca konkurencyjność sąsiadujących gmin w wyposażeniu turystyczno-rekreacyjnym oraz podnoszeniu walorów przyrodniczych i kulturowych

Analiza zbiorcza SWOT

Sily

1. Duży udział ludności w wieku produkcyjnym.
2. Dobry stan środowiska naturalnego,
3. Dogodne połączenie komunikacyjne z regionem i krajem
4. Dokumentacja na budowę oczyszczalni ścieków.
5. Wysoki stopień zwodociągowania i telefonizacji gminy,
6. Istnienie zorganizowanych form życia kulturalnego,
7. Przeznaczenie terenów słabej bonitacji gleb pod tereny rekreacyjne i zalesienie.

Słabości

1. Brak lokalnego kapitału,
2. Niewystarczająca baza gastronomiczna i hotelarska,
3. Brak lokalnych dużych przetwórci rolno-spożywczych,
4. Brak urządzeń infrastruktury technicznej: oczyszczalni, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej,
5. Niezadowalający stan techniczny lokalnych dróg,
6. Niewystarczające środki na rozwój infrastruktury technicznej,
7. Niezadowalający rozwój sieci telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej,
8. Brak form zorganizowania rolników indywidualnych,
9. Brak dobrej bazy sportowej i rekreacyjnej,
10. Ograniczona chłonność rynku na produkty lokalne,
11. Niski poziom wykształcenia ludności,
12. Słabnący stopień rozwoju usług na terenach wiejskich.

Szanse

1. Rosnący popyt na zdrową żywność,
2. Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków pomocniczych
3. Udział finansowy zakładów pracy w budowę urządzeń infrastrukturalnych
4. Możliwość wykorzystania wolnych zasobów siły roboczej do budowy infrastruktury technicznej w ramach robót publicznych,
5. Projektowana budowa zbiornika wodnego „Smardzew” dla potrzeb rekreacji,
6. Zainteresowanie inwestorów i ludności terenami atrakcyjnymi pod względem jakości środowiska.

Zagrożenia

1. Postępujące zubożenie społeczeństwa lokalnego,
2. Malejąca konkurencyjność lokalnych produktów rolnych,
3. Niewystarczające środki z budżetu państwa na realizację zwiększających się zadań samorządu,
4. Spadające zainteresowanie inwestorów terenami nieuzbrojonym
5. Mała dochodowość pracy w rolnictwie

VI. CEL GŁÓWNY I CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY

CEL GŁÓWNY

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenie atrakcyjności gminy z zachowaniem walorów środowiska naturalnego.

Wyżej sformułowana misja (cel podstawowy) to wizja przyszłości gminy, która ma swoje odniesienie w dążeniu mieszkańców do rozwoju poszczególnych kierunków życia społeczno –gospodarczego. Jest to również swoista deklaracja intencji władz i wszystkich sił społeczno-politycznych gminy do realizacji określonych w strategii celów i zadań. Chodzi w tej misji również o poprawienie jakości życia i podniesienie ogólnego poziomu cywilizacyjnego oraz zapewnienie rozwoju dla nowoczesnej bazy gospodarczej. Realizacja oczekiwanych przemian określonych w misji przy aktualnym stanie i tendencjach rozwojowych gminy, będzie wymagała skupienia wysiłków na wielu problemach nakreślonych w poniższych celach strategicznych

CELE STRATEGICZNE

- 1. Wspieranie procesów restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa**
- 2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej**
- 3. Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej**
- 4. Ochrona walorów środowiska naturalnego**
- 5. Podniesienie atrakcyjności gminy dla turystyki i wypoczynku**
- 6. Inwestowanie w człowieka**
- 7. Doskonalenie zarządzania gminą.**

1. Wspieranie procesów restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa

Dostosowywanie struktury zasiewów upraw polowych i pod osłonami do potrzeb rynku i przetwórstwa.

Cele operacyjne:

- A. Tworzenie warunków do podnoszenia dochodowości produkcji rolniczej*
- B. Tworzenie nowych instytucji wiejskich*
- C. Stymulowanie i wspieranie przemian w strukturze indywidualnych gospodarstw rolnych w celu poprawy struktury agrarnej*
- D. Poprawa efektywności produkcji rolniczej*
- E. Rozwijanie rolnictwa ekologicznego*
- F. Podniesienie wiedzy zawodowej rolnika.*

A. Tworzenie warunków do podnoszenia dochodowości produkcji rolniczej:

- organizowanie szkoleń i kursów promujących nowe uprawy roślin dochodowych,
- opracowanie zasad współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego oraz innymi organizacjami rolniczymi, a także z podmiotami produkcyjnymi i obrotu rolnego w zakresie działań na rzecz efektywności gospodarowania i jakości produktów rolniczych.

B. Tworzenie nowych instytucji wiejskich:

- reaktywowanie różnych form ruchu spółdzielczego na wsi,
- wspieranie inicjatyw powoływania organizacji, stowarzyszeń i związków producentów rolnych, hodowców, plantatorów jednoczących rolników.
- stworzenie jednostki gospodarczej dokonującej skupu płodów rolnych (szczególnie ziemniaków, zbóż, warzyw),
- utworzenie wyodrębnionego funduszu gwarancyjnego ułatwiającego miejscowym rolnikom - przedsiębiorcom dostęp do kredytów,
- udzielanie wsparcia w tworzeniu finansowej infrastruktury wiejskiej (społeczne kasy ubezpieczenia zwierząt gospodarskich, chłopskie kasy ubezpieczeniowe),
- wspieranie różnych form pozarolniczej działalności produkcyjnej (zwłaszcza owoców i warzyw) i usługowej.

C. Stymulowanie i wspieranie przemian w strukturze indywidualnych gospodarstw rolnych w celu poprawy struktury agrarnej:

- przejmowanie ziemi od rolników przechodzących na emeryturę i nie mających następców.
- przyspieszenie procesu scalania gruntów, aby przeciwdziałać dalszemu rozdrabnianiu gruntów,
- umacnianie większych gospodarstw rodzinnych.

D. Poprawa efektywności produkcji rolniczej:

- poprawa opłacalności produkcji ziemniaka,
- rozwój hodowli zgodnie z potrzebami jakościowymi przemysłu przetwórczego,
- efektywne wykorzystywanie czynników produkcji,
- rozwijanie warzywnictwa i kwaciarstwa.
- podjęcie upraw ziół dla przemysłu farmaceutycznego.

E. Rozwijanie rolnictwa ekologicznego:

- regularne organizowanie kursów i akcji informacyjnych wśród rolników,
- zacieśnienie współpracy z Ekologicznym Centrum Edukacyjnym w Wojsławicach.

F. Podniesienie wiedzy zawodowej rolnika:

- udział rolników w kursach szkoleniowych,
- rozwój specjalizacji zawodowej rolników na określone kierunki produkcji,
- zwiększanie udziału rolników z wykształceniem wyższym i średnim rolniczym poprzez kierowanie młodzieży do średnich i wyższych szkół rolniczych.

2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej

Cele operacyjne:

- A. *Wspieranie działań na rzecz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości*
- B. *Ograniczanie bezrobocia*
- C. *Wykorzystanie mienia komunalnego i innych niezagospodarowanych środków trwałych i nieruchomości na terenie gminy dla rozwoju przedsiębiorczości.*

A. Wspieranie działań na rzecz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości:

- opracowanie gminnego programu rozwoju przedsiębiorczości,
- współdziałanie z istniejącymi ośrodkami wspierania przedsiębiorczości i agencjami rozwoju regionalnego, ODR w Kościerzynie,
- stosowanie preferencji i ulg podatkowych dla nowych podmiotów gospodarczych lokujących się na terenie gminy oraz dla istniejących firm wydatnie zwiększających zatrudnienie,
- pomoc w organizacji szkoleń w zakresie zarządzania firmą i marketingu,
- zorganizowanie w gminie sprawnego systemu informacji gospodarczej,
- zwiększenie promocji gminy na zewnątrz,
- mobilizacja środowisk lokalnych do podejmowania inicjatyw gospodarczych.

B. Ograniczanie bezrobocia:

- wykorzystywanie środków z Powiatowego Funduszu Pracy i PFRON na:
 - roboty publiczne i interwencyjne,
 - pożyczki na tworzenie nowych miejsc pracy,
 - przekwalifikowania
 - prowadzenie programów specjalnych,
- promowanie zatrudnienia bezrobotnych przy inwestycjach gminnych przez wykonawców prac w ramach zamówień publicznych,
- stworzenie systemu ulg i preferencji podatkowych wynikających z kompetencji gminy dla promowania samozatrudnienia i kreowania nowych miejsc pracy,
- organizowanie szkoleń przy współudziale Powiatowego Urzędu Pracy w Sieradzu.

C. Wykorzystanie mienia komunalnego i innych niezagospodarowanych środków trwałych i nieruchomości na terenie gminy dla rozwoju przedsiębiorczości:

- opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przyjętego studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy dla obszarów przeznaczonych na:
 - działalność gospodarczą (produkcyjną , magazynową) – tereny położone pomiędzy wsią Wróblew a wsią Słomków Mokry przy drodze krajowej nr 42 i przy linii kolejowej Łódź - Sieradz – Kalisz, we wsiach Kościerzyn, Inczew, Izabela (przy drodze krajowej nr 14)
 - działalność turystyczno -rekreacyjną, tereny położone na gruntach wsi

Rakowice, Charłupia Wielka, tereny obejmujące projektowany Zbiornik „Smardzew” wraz z otoczeniem zakwalifikowanym do funkcji rekreacyjno – turystycznej (opracowanie wspólnie z m. Sieradz i gminą Sieradz)

- budownictwo mieszkaniowe (we wsiach: Wróblew, Próchna, Słomków Mokry, Charłupia Wielka i Wąłczew)
- wydzierżawienie , bądź sprzedaż budynków, działek będących w zasobach komunalnych gminy
- pozyskiwanie terenów z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, Agencji Rolnej Skarbu Państwa na działalność gospodarczą,
- gromadzenie i upowszechnianie informacji o wolnych obiektach produkcyjnych, nieruchomościach i zbędnych produkcyjnych środkach trwałych (np. maszyny, urządzenia, środki transportowe itp.).

3. Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej

Cele operacyjne:

- A. Poprawa lokalnych warunków komunikacyjnych*
- B. Rozwój urzędzeń i sieci wodociągowo-kanalizacyjnych*
- C. Gazyfikacja gminy*
- D. Modernizacja i poprawa funkcjonowania systemu energetycznego*
- E. Rozszerzenie i poprawa usług telekomunikacyjnych*
- F. Pozyskanie zewnętrznych środków pomocowych dla realizacji infrastruktury w gminie.*

A. Poprawa lokalnych warunków komunikacyjnych:

- modernizacja dróg gminnych w miejscowościach: Wąłczew – Brudzew, Ocina – Kościerzyn, Wąłczew – Orzeł Biały, Próchna – Wąłczew, Inczew – Panowice,
- modernizacja zatok i przystanków komunikacji PKS (Oraczew, Wróblew, Rowy)
- budowa chodników w miejscowościach: Tubądzin, Wróblew.
- budowa parkingów przy obiektach użyteczności publicznej
- utrzymanie przynajmniej obecnego poziomu obsługi ludności przez komunikację zbiorową (samochodową i kolejową),

- zwiększenie bezpieczeństwa na drogach gminnych i powiatowych,
- remont mostu w latach 2003 –2006 na drodze nr 37263 w Charłupii Wielkiej
- zweryfikowanie kategorii dróg powiatowych o niskiej randze funkcjonalnej na korzyść dróg gminnych z jednoczesną korektą środków na ich utrzymanie i modernizację.

B. Rozwój urządzeń i sieci wodociągowo-kanalizacyjnych:

- całkowite wyposażenie w sieć wodociągową wszystkich sołectw:
 - opracowanie dokumentacji technicznej wraz z przyłączami dla wsi Gęsówka
 - budowa sieci wodociągowej na terenach rozwojowych w miejscowościach: Wróblew, Wąglczew, Charłupia Wielka, Kobierzyczo, Kościerzyn, Smardzew, Rakowice,
- budowa przyłącza dla Kobierzycza do ujęcia wodociągowego w Słomkowie Mokrym lub Wróblewie
- realizacja programu gospodarki ściekowej w gminie poprzez skanalizowanie zbiorowo w dwóch etapach miejscowości o zwartej zabudowie:
 - w I etapie (lata 2000 –2005) opracowanie dokumentacji na sieć kanalizacyjną dla wsi Wróblew i Ocina oraz budowa oczyszczalni ścieków o projektowanej przepustowości 400 m³/dobę we Wróblewie oraz sieci kanalizacji sanitarnej we wsiach Wróblew i Ocina,
 - w II etapie (lata 2005 – 2010) budowa sieci kanalizacji sanitarnej we wsiach: Dąbrówka, Gorzuchy, Kobierzyczo, Kościerzyn, Sędzice;
 - realizacja po 2010 r. oczyszczalni ścieków w Smardzewie i Bliźniewie wraz siecią kanalizacyjną w miejscowościach przewidywanych do przyłączenia do tych oczyszczalni. W przypadku realizacji Zbiornika Smardzew konieczna będzie równoległa budowa urządzeń odprowadzających i utylizujących ścieki;

C. Gazyfikacja gminy:

- opracowanie dokumentacji gazyfikacji gminy w latach 2001 - 2005
- budowa w I etapie sieci gazowej niskiego ciśnienia w miejscowościach: Wróblew, Ocina, Kobierzyczo, Słomków Suchy i Mokry, Inczew i Tubądzin

D. Modernizacja i poprawa funkcjonowania systemu energetycznego:

- wymiana stacji transformatorowych.
- modernizacja, przebudowa i budowa nowych odcinków sieci średniego i niskiego napięcia.
- Budowa linii 110kV relacji GPZ Sieradz, GPZ Warta

E. Pozyskanie zewnętrznych środków pomocowych dla realizacji infrastruktury w gminie:

- opracowanie wykazu pomocowych środków zewnętrznych (krajowych i zagranicznych) na realizację zadań z zakresu infrastruktury,
- występowanie z wnioskami o dofinansowanie zamierzonych zadań na inwestycje infrastrukturalne w gminie do:
 - a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
 - b) Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska,
 - c) PHARE,
 - d) Wojewody Łódzkiego
 - e) Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych
 - f) Polskiej Agencji Funduszu Regionalnego,
 - g) innych instytucji pomocowych, w tym SAPARD,
- dokonanie analizy możliwości zaciągnięcia preferencyjnych kredytów na realizację wybranych i najpilniejszych zadań.

4. Ochrona walorów środowiska naturalnego

Cele operacyjne:

- A. Właściwe użytkowanie, ochrona i kształtowanie żywych zasobów przyrody*
- B. Ochrona gleb przed degradacją*
- C. Ochrona zasobów wód powierzchniowych*
- D. Ochrona przed hałasem*
- E. Ochrona powietrza atmosferycznego.*

A. Właściwe użytkowanie, ochrona i kształtowanie żywych zasobów przyrody:

- zachowanie lasów, jako najważniejszego składnika równowagi ekologicznej.
- sukcesywne zalesianie gruntów o najsłabszych glebach (głównie w południowej części gminy) w ramach programu zwiększania lesistości

- . zmniejszanie powierzchni zrębów dewastacyjnych (zarówno w lasach państwowych, jak i prywatnych),
- zwiększenie powierzchni ekologicznego systemu obszarów chronionych (rez. przyrody, użytki ekologiczne, pomniki przyrody).
- Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez szeroką edukację ekologiczną we wszystkich formach nauczania (szkolnictwo, szkolenia, wdrażanie nowych technik i technologii, media)

B. Ochrona gleb przed degradacją:

- zorganizowanie we wszystkich miejscowościach punktów gromadzenia odpadów komunalnych wraz z ich segregacją,
- opracowanie programu i zachęcanie podmiotów gospodarczych do tworzenia punktów skupu surowców wtórnych (np. części samochodowych, złomu, makulatury) i ich przerobu,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- preferowanie lokalizacji podmiotów gospodarczych o technologiach mało- i bezodpadowych lub stosujących zamknięte obiegi wody.

C. Ochrona zasobów wód powierzchniowych:

- realizacja programu gospodarki ściekowej w gminie,
- właściwa konserwacja urządzeń melioracyjnych,
- budowa zbiorników małej retencji: zbiornika "Smardzew" na rzece Myja , regulacja rzek i cieków wodnych,

D. Ochrona przed hałasem:

- budowa ekranów akustycznych (z zieleni średniej i wysokiej) w miejscach o największym ruchu komunikacyjnym i największej dolegliwości dla mieszkańców gminy, a zwłaszcza w miejscowościach: Wróblew, Słomków Mokry,

E. Ochrona powietrza atmosferycznego:

- realizacja programu gazyfikacji gminy
- modernizacja technik spalania i przechodzenia na techniki ekologicznie bezpieczniejsze,
- wymiana kotłowni opalanych węglem na gaz bądź olej opałowy
- instalowanie urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych oraz ich właściwa eksploatacja (np. w piekarniach, szklarniach).

5. Podniesienie atrakcyjności gminy dla rozwoju turystyki i wypoczynku

Cele operacyjne:

A. Promocja walorów środowiska przyrodniczego i turystycznego gminy

B. Rozszerzenie form i podnoszenie jakości poziomu usług turystycznych

C. Rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej.

A. Promocja walorów środowiska przyrodniczego i turystycznego gminy:

- wydanie folderu ukazującego turystyczne i przyrodnicze walory gminy,
- promowanie walorów w mediach (prasa, radio, telewizja), zwłaszcza w aglomeracji łódzkiej, Sieradzu (zwłaszcza działek rekreacyjnych),
- udział gminy w targach turystycznych (wspólnie z innymi gminami).

B. Rozszerzenie form i podnoszenie jakości poziomu usług turystycznych:

- organizowanie imprez turystycznych i rekreacyjnych o charakterze ponad gminnym.
- opracowanie i wyznaczenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej,
- opracowanie programu estetyzacji miejscowości o dużej atrakcyjności turystycznej i poprawy estetyki terenów zielonych.
- Opracowanie informatora, folderu o atrakcjach turystyczno – krajoznawczych gminy,
- Zorganizowanie oznakowania i informacji o obiektach zabytkowych, przyrodniczych i turystyczno – krajoznawczych znajdujących się na terenie gminy

C. Rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej:

- opracowanie strategii rozwoju turystyki w gminie wspólnie z gminami sąsiadującymi,
- opracowanie wykazu atrakcyjnych wolnych terenów do zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego,
- wspieranie zainteresowanych podmiotów gospodarczych do urządzenia bazy noclegowej (hoteli, zajazdów, pól namiotowych, campingów itp.) obiektów gastronomicznych i parkingów, zwłaszcza w rejonie doliny Myji i przy trasie nr 42 12
- rozwijanie sieci gospodarstw agroturystycznych
- opracowanie systemu preferencji dla podmiotów gospodarczych inwestujących w rozwój turystyki i rekreacji.

6. Inwestowanie w człowieka

Cele operacyjne:

- A. Edukacja społeczeństwa
- B. Systematyczna poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy
- C. Kultywowanie i rozwój kultury
- D. Rozwój kultury fizycznej i sportu
- E. Społeczna pomoc środowiskowa i instytucjonalna mieszkańcom
- F. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego

A. Edukacja społeczeństwa:

- rozpoznanie wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Sieradzu potrzeb pracodawców w zakresie pożądanych kwalifikacji pracowników oraz współpraca w organizacji kursów zmieniających i podnoszących kwalifikacje,
- podjęcie działań przez władze gminy na rzecz przełamania psychologicznych barier zmiany kwalifikacji (organizacja spotkań i seminariów dla bezrobotnych ukazujących korzyści i szanse wynikające ze zmiany kwalifikacji),
- przeprowadzenie specjalistycznego szkolenia dla liderów w celu pozyskania umiejętności prezentacji, pozyskiwania funduszy na działalność gospodarczą, rozwój infrastruktury, kultury, sportu i turystyki oraz ochronę środowiska,
- podjęcie szkolenia nauczycieli w zakresie przekazywania na lekcjach przedmiotowych wiedzy z ekonomii stosowanej (umożliwianie młodzieży zdobycia wiedzy ekonomicznej i stosowania jej w praktyce, np. przez tworzenie młodzieżowych firm uczniowskich), promowanie ekonomicznych postaw wśród młodzieży,
- wspieranie nowoczesnych form kształcenia na terenie gminy poprzez opracowanie wspólnie z władzami oświatowymi programu rozwoju różnorodnych profili i form kształcenia w systemie oświaty szkolnej i pozaszkolnej,
- opracowanie wspólnie z ośrodkiem doradztwa rolniczego i innymi instytucjami otoczenia rolnictwa programu kształcenia rolników w wybranych dziedzinach (np. hodowli, upraw polowych, pozyskiwania i wykorzystywania kredytów preferencyjnych i komercyjnych, uzyskiwania dochodów z innych pozarolniczych rodzajów działalności),
- zatrudnianie kadry pedagogicznej wyłącznie z wyższym wykształceniem o dużej wiedzy i umiejętnościach poza profilem wykształcenia,

- przeprowadzenie niezbędnych remontów Szkoły Podstawowej we Wróblewie (wymiana okien) oraz wyposażenie ich w nowoczesne pomoce naukowe i sprzęt komputerowy.
- Budowa Gimnazjum we Wróblewie i szkoły podstawowej w Słomkowie Mokrym

B. Systematyczna poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy:

- pomoc i współdziałanie ze służbami medycznymi w powstaniu instytucji lekarza rodzinnego,
- poprawa wyposażenia w sprzęt i urządzenia do diagnostyki badań w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Wróblewie,
- zwiększenie zakresu profilaktycznej opieki lekarskiej i stomatologicznej w szkołach.

C. Kultywowanie i rozwój kultury:

- utworzenie Towarzystwa Przyjaciół Gminy Wróblew w celu podtrzymania zwyczajów ludowych i kultywowaniu tradycji, ochrony obiektów zabytkowych i miejsc pamięci,
- reaktywowanie obrzędów ludowych
- upowszechnianie tradycji historycznych i związków z Reymontem i rodem Walewskich
- wspieranie orkiestry dętej,
- stwarzanie warunków dla młodzieży do uczestnictwa w imprezach kulturalnych, pracy w zespołach tanecznych i muzycznych.

D. Rozwój kultury fizycznej i sportu:

- budowa boiska sportowego wraz z bieżnią dla potrzeb szkoły i młodzieży,
- pomoc działaczom sportowym w szkołach w organizacji imprez sportowych i zawodów.

E. Społeczna pomoc środowiskowa i instytucjonalna mieszkańcom:

- materialna pomoc doraźna rodzinom najuboższym, samotnym matkom i dzieciom z rodzin niepełnych,
- rozszerzanie pomocy w zakresie opiekuńczym dla ludzi w podeszłym wieku.
- wspieranie i współpraca z organizacjami społecznymi, fundacjami, stowarzyszeniami i organizacjami kościelnymi w celu udzielania pomocy i prowadzenia do integracji ze środowiskiem osób wymagających pomocy,
- współdziałanie z instytucjami w zakresie przekwalifikowań, nauki zawodu, poszukiwania pracy,
- utworzenie "Klubu Seniora".

F. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego:

- opracowanie programu współpracy samorządu w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców,
- wspieranie działań policji mających na celu usunięcie lub ograniczenie zagrożeń.

7. Doskonalenie zarządzania gminą

Cele operacyjne:

A. Podnoszenie kwalifikacji osób działających w samorządzie terytorialnym i władzach lokalnych.

B. Poprawa przepływu informacji na zewnątrz i wewnątrz Urzędu Gminy.

C. Działania na rzecz zwiększenia wpływów własnych do budżetu i z innych źródeł.

A. Podnoszenie kwalifikacji osób działających w samorządzie terytorialnym i władzach lokalnych:

- udział w szkoleniach, kursach dotyczących administracji samorządowej,
- promowanie samokształcenia pracowników samorządowych,
- kierowanie pracowników na studia podyplomowe i specjalistyczne kursy celem podnoszenia kwalifikacji.

B. Poprawa przepływu informacji na zewnątrz i wewnątrz Urzędu Gminy:

- pełna komputeryzacja urzędu gminy wraz z systemem teletransmisji danych przy pomocy środków informatycznych do administracji rządowej (wojewódzkiej i rejonowej) i gmin wraz z oprogramowaniem usprawniającym pracę komórek wewnętrznych urzędu i obsługi petentów (finansowo-księgowo, podatkowe, płacowe, kadrowe itp.),
- modernizacja i wyposażenie urzędu gminy w: wewnętrzną centralę telefoniczną, pocztę elektroniczną, doposażenie w urządzenia audiowizualne).

C: Działania na rzecz zwiększenia wpływów własnych do budżetu i z innych źródeł:

- urealnianie stawek podatków lokalnych,
- utrzymanie rentowności urządzeń wodociągowych (w przyszłości kanalizacyjnych i oczyszczających ścieki) poprzez obniżanie kosztów eksploatacji.

VII. MONITORING STRATEGII

Zapisy zawarte w strategii Gminy Wróblew muszą podlegać weryfikacji w zależności od zmiany warunków działania, w tym zwłaszcza finansowych, tempa i skuteczności realizowanych zadań oraz preferencji lokalnych

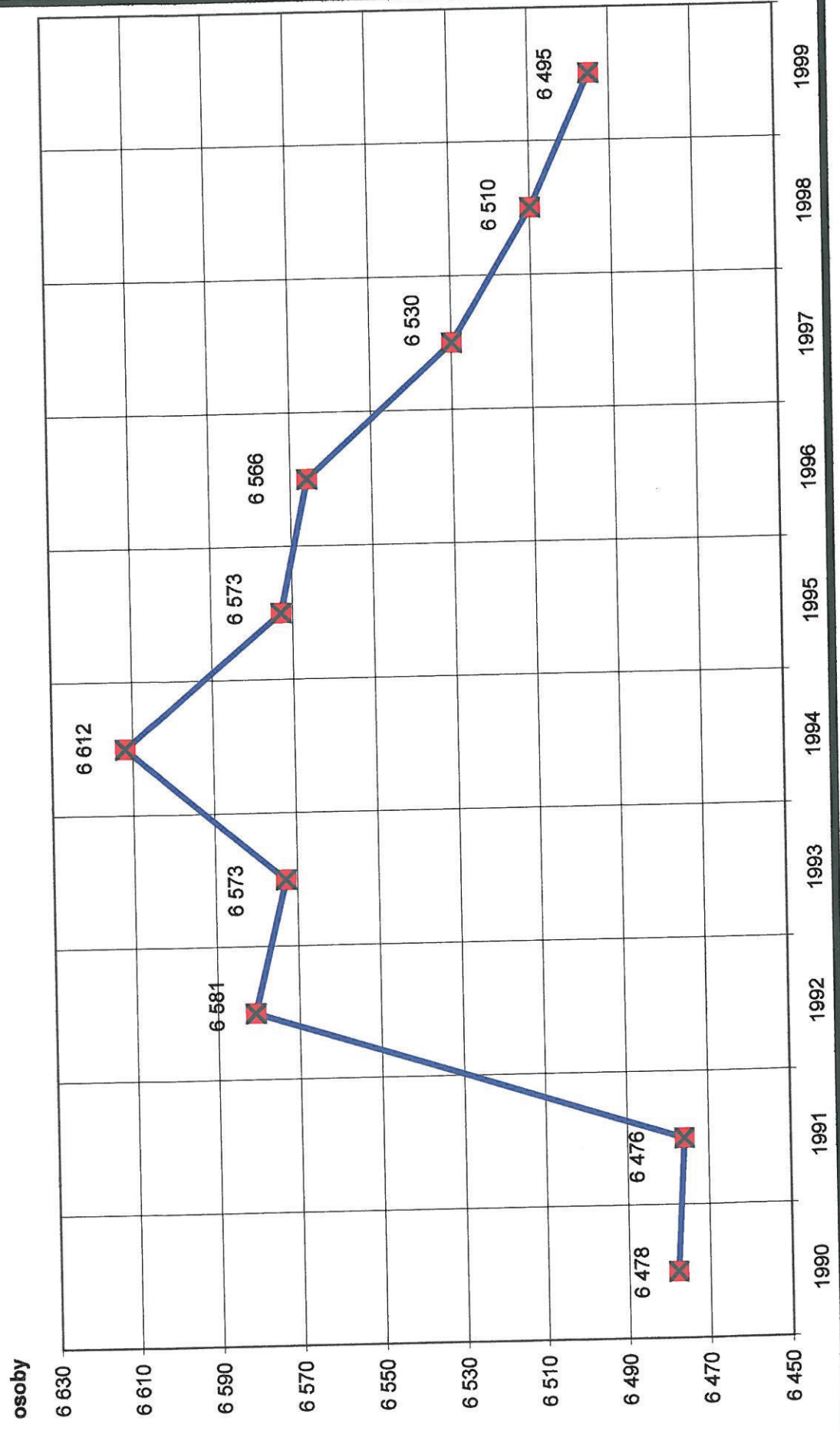
Proponowane dane do monitoringu to:

1. stopa i dynamika bezrobocia
2. ilość nowoutworzonych miejsc pracy
3. saldo migracji
4. zmiany w sektorowej strukturze zatrudnienia
5. tempo przyrostu miejsc pracy w sektorze pozarolniczym
6. wskaźniki technicznego uzbrojenia terenów
7. przyrost budownictwa mieszkaniowego
8. ilość osób korzystających z bazy turystycznej i rekreacyjnej
9. stopień wykorzystania i dochodowość mienia komunalnego
10. ilość i wartość inwestycji na terenie gminy (z innymi gminami, kapitałem prywatnym i zagranicznym)
11. wzrost kwalifikacji pracowników samorządowych
12. rozwój i zmiany w strukturze rolnictwa, w tym bazy przetwórczej,
13. wartość pozyskanych środków pomocowych
14. dochody własne budżetu do środków z budżetu centralnego
15. ilość porozumień nawiązanych z innymi gminami, organizacjami i instytucjami krajowymi oraz zagranicznymi.

Zaproponowany podstawowy zestaw wskaźników może ulegać rozszerzeniu w zależności o stopnia złożoności i kierunku procesów rozwojowych w gminie.

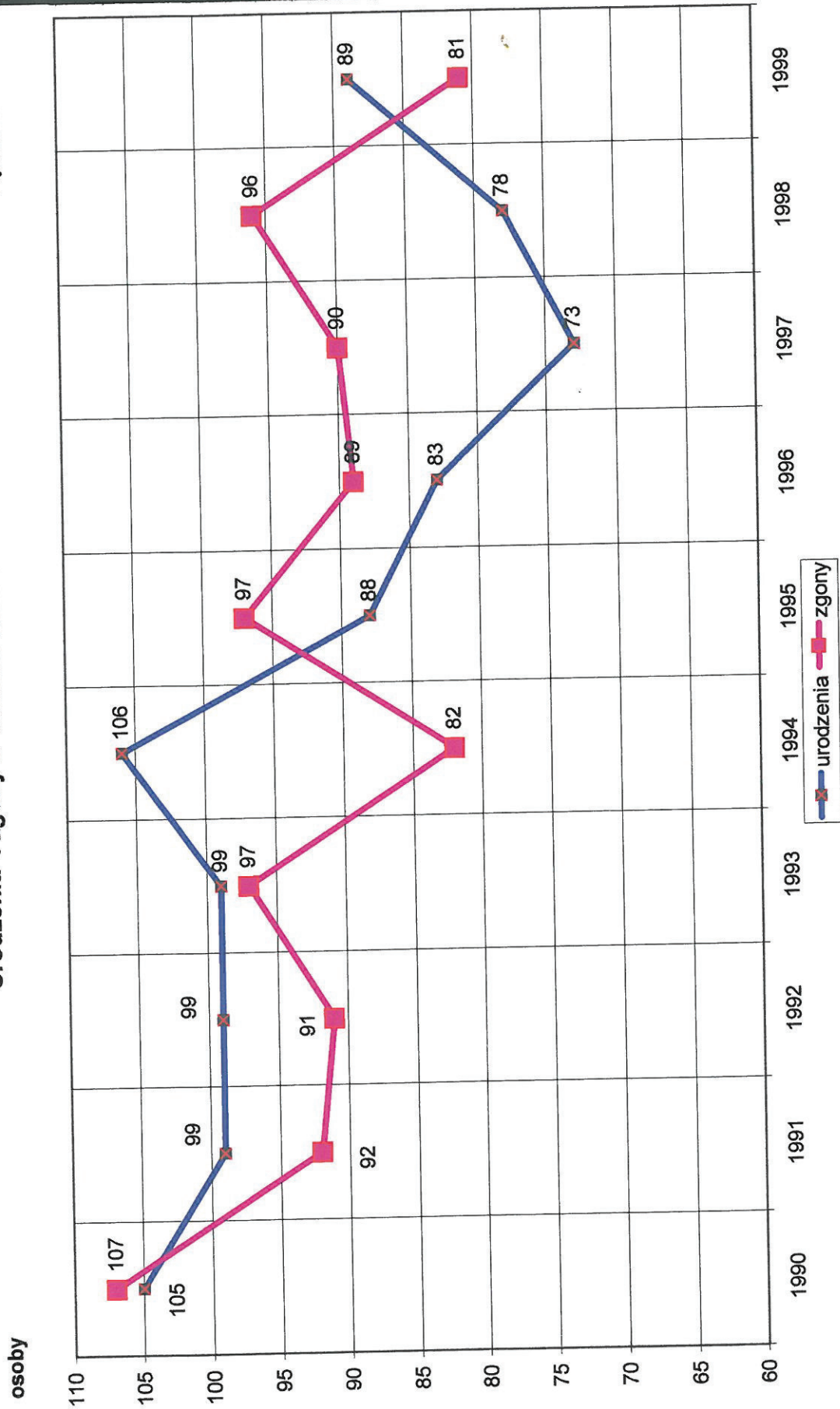
Wykres nr 1

GMINA WRÓBLEW LUDNOŚĆ OGÓŁEM w latach 1990 1999



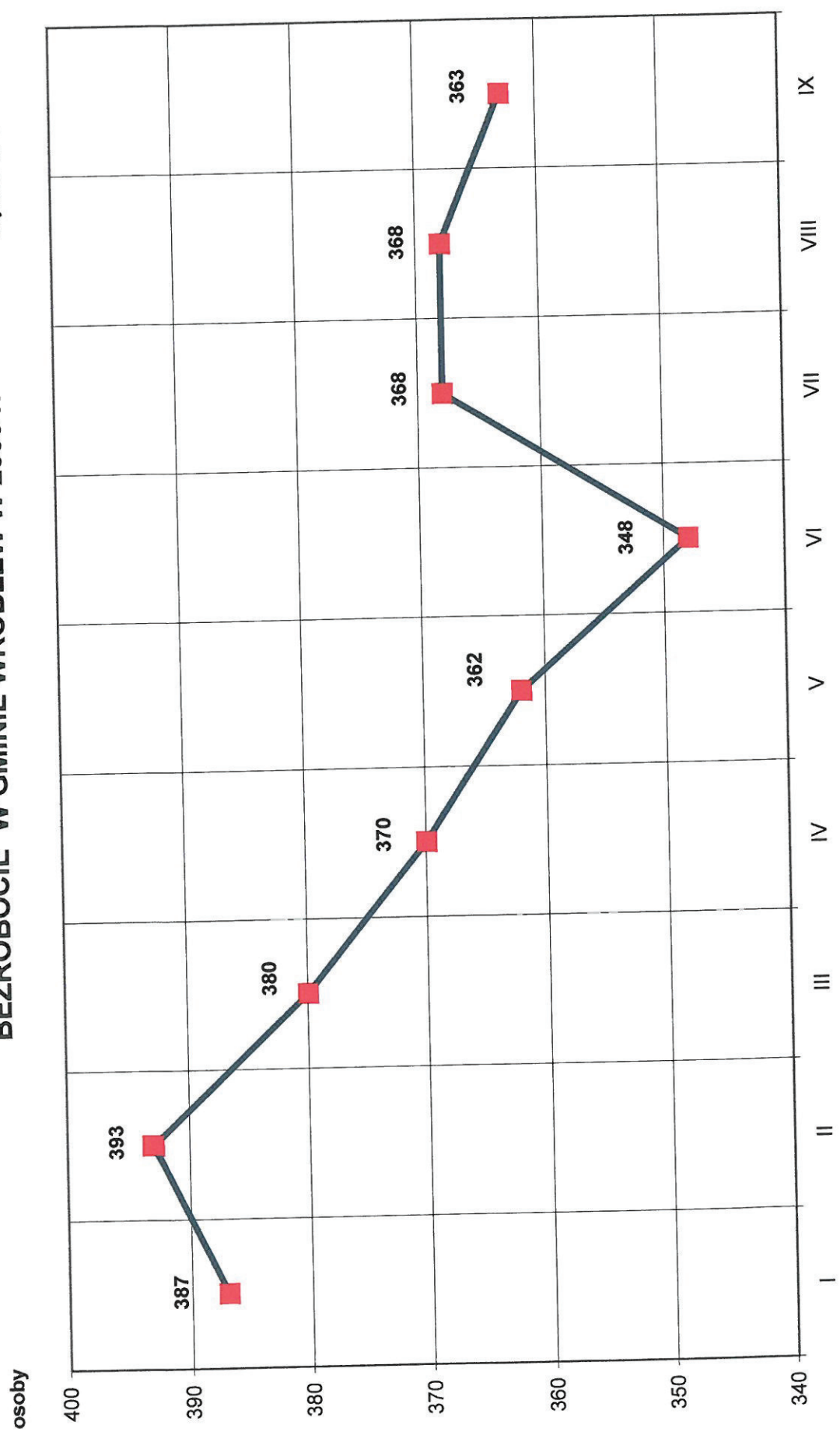
Urodzenia i zgony w GMINIE WRÓBLEW

Wykres nr 2



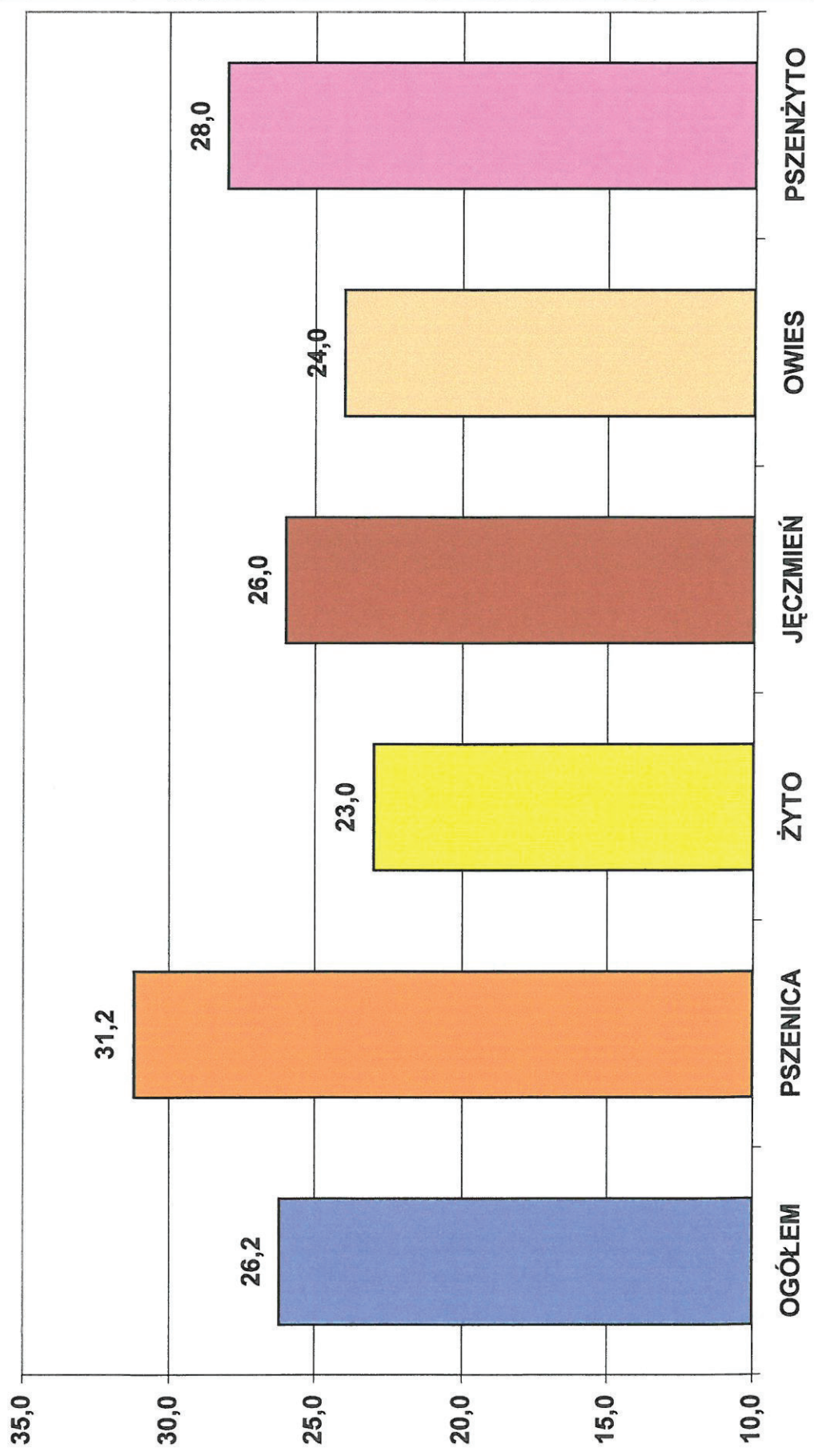
BEZROBOCIE W GMINIE WRÓBLEW W 2000 r.

Wykres nr 3



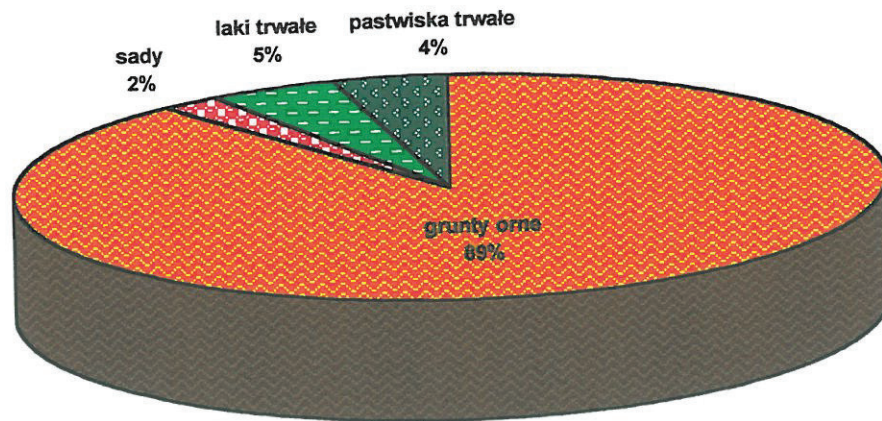
PLONY ZBÓŻ W 1998 r.

dt/ha



GMINA WRÓBLEW STRUKTURA UŻYTKÓW ROLNYCH

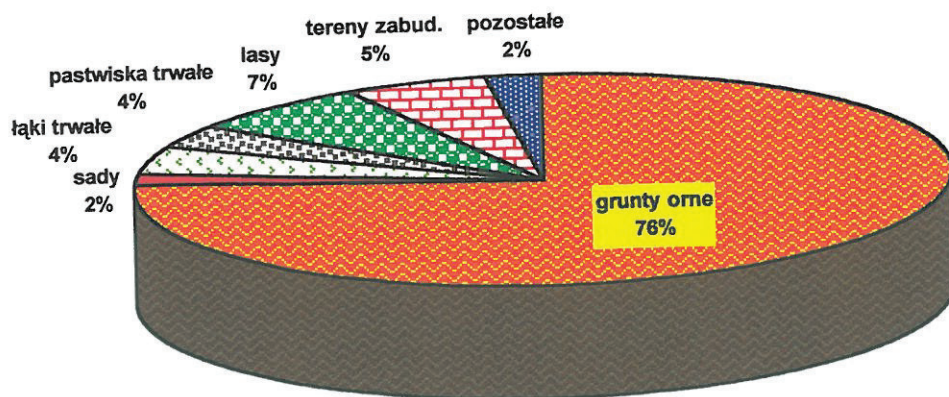
Wykres nr 5



grunty orne sady ląki trwałe pastwiska trwałe

GMINA WRÓBLEW UŻYTKOWANIE TERENU

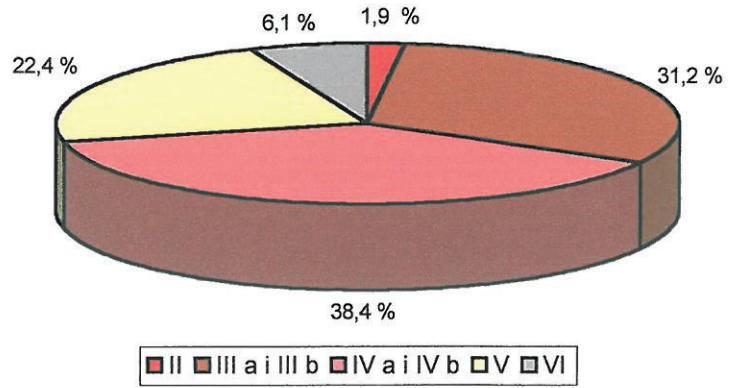
Wykres nr 6



grunty orne sady łąki trwałe pastwiska trwałe lasy tereny zabud. pozostałe

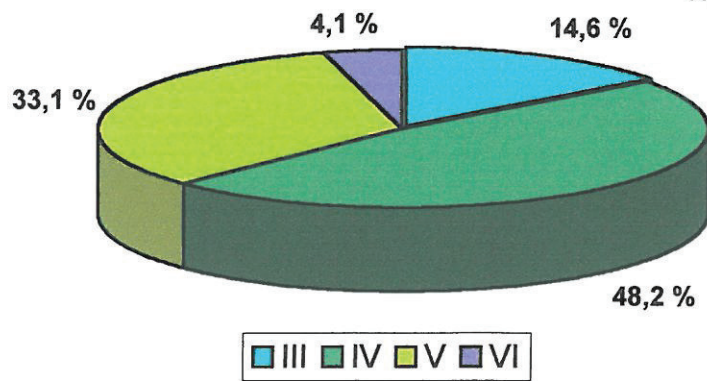
Wykres nr 7

Struktura gleb wg klas - grunty orne

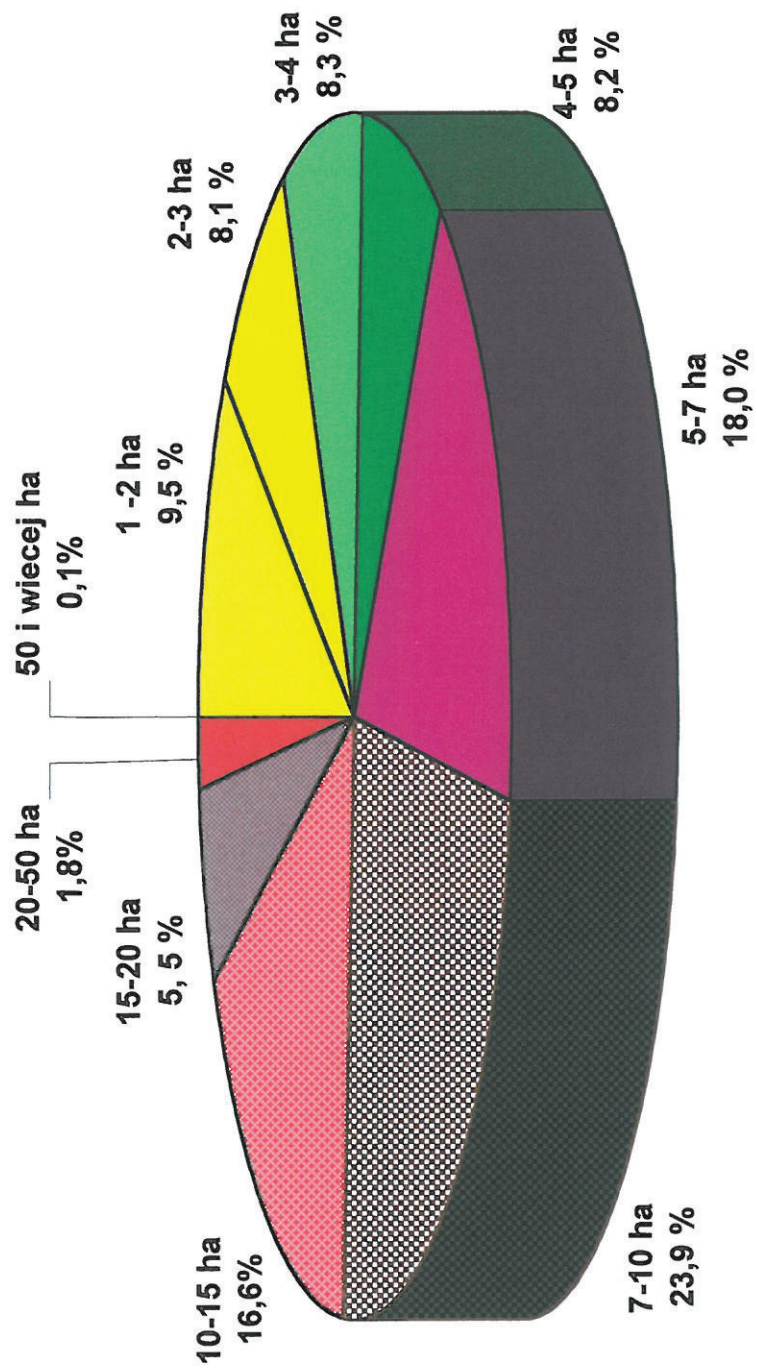


Wykres nr 8

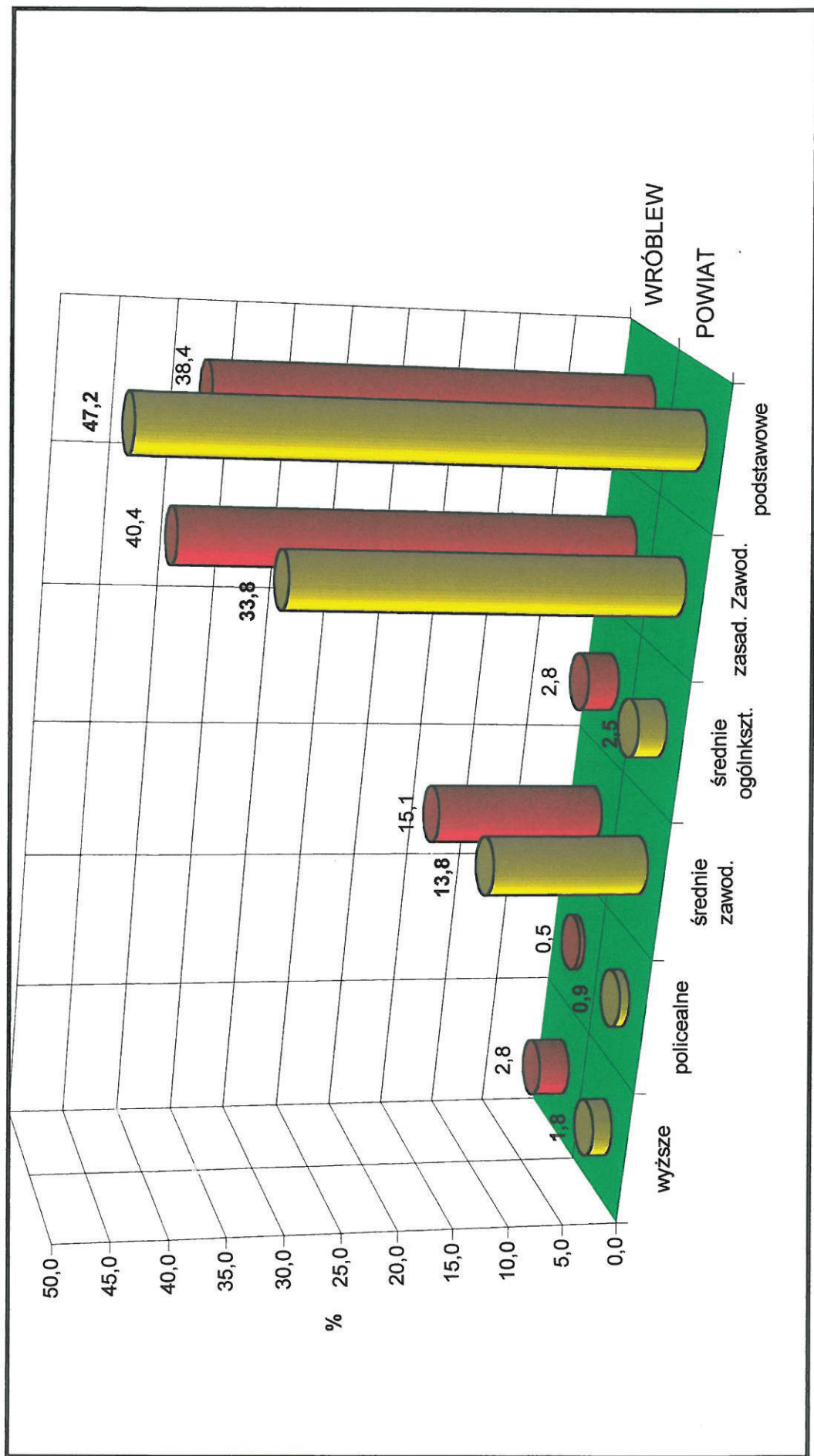
Struktura gleb wg klas - użytki zielone



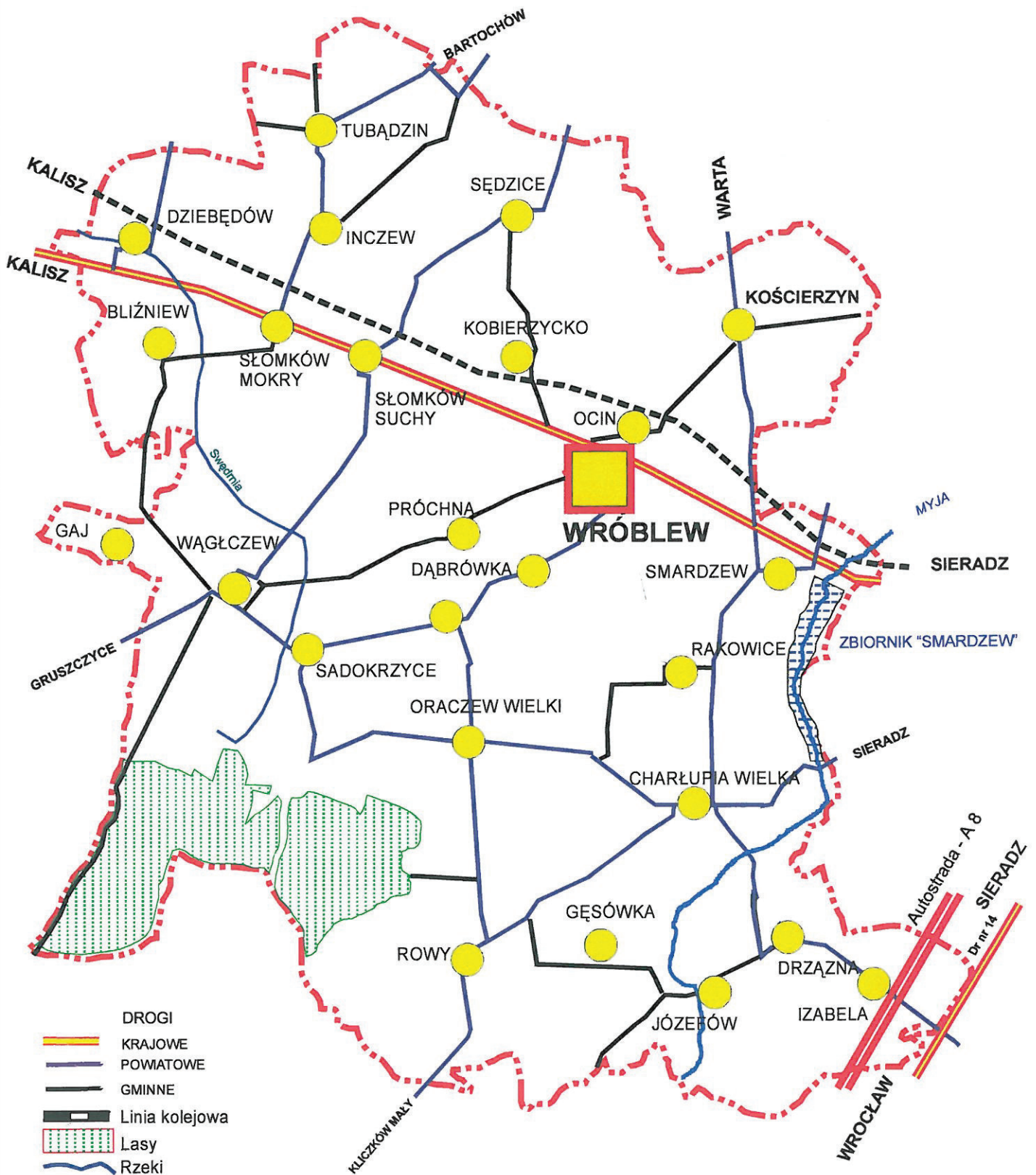
Struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych w Gminie Wróblew



Struktura wykształcenie w gminie Wróblew

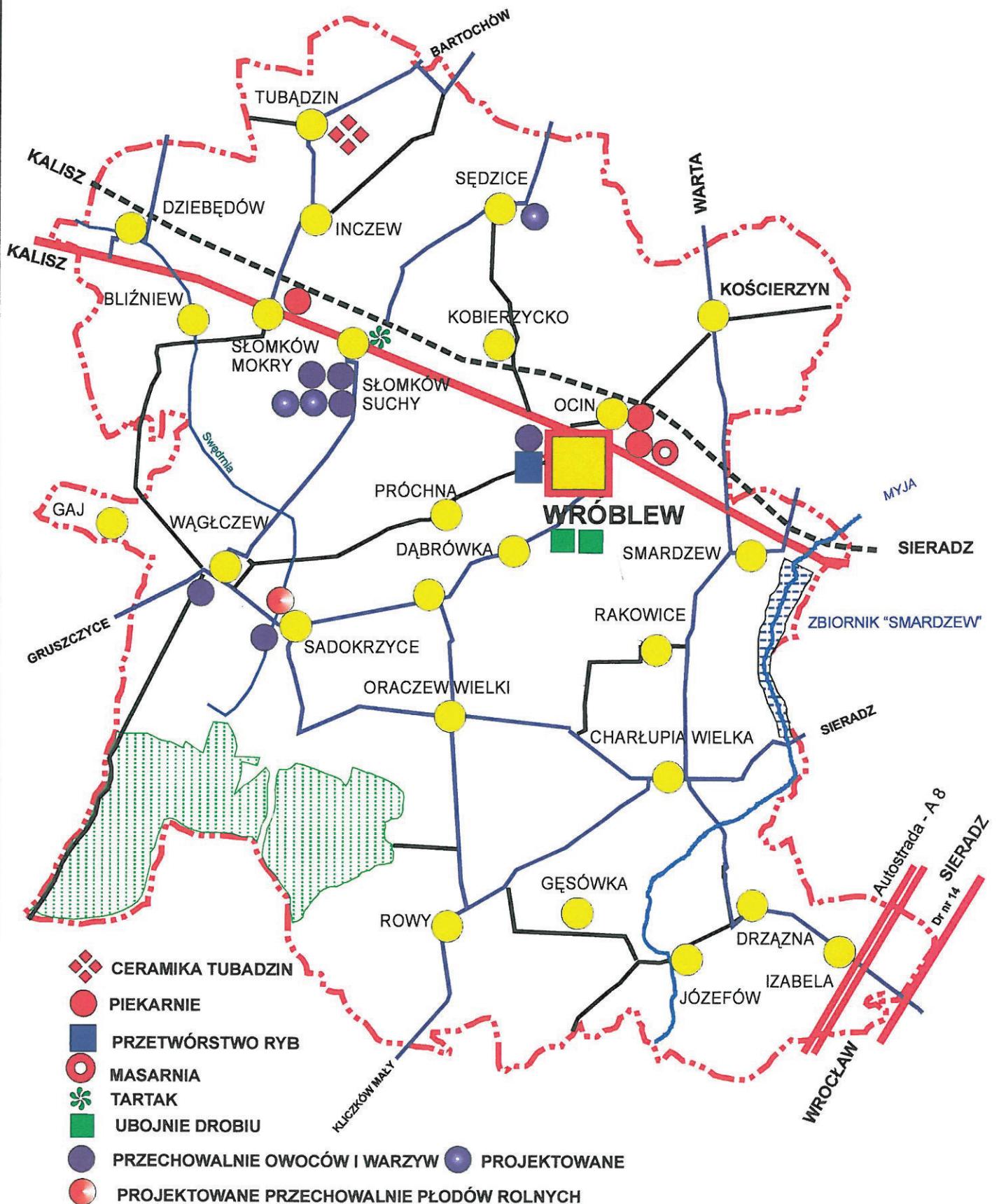


GMINA WRÓBLEW



GMINA WRÓBLEW

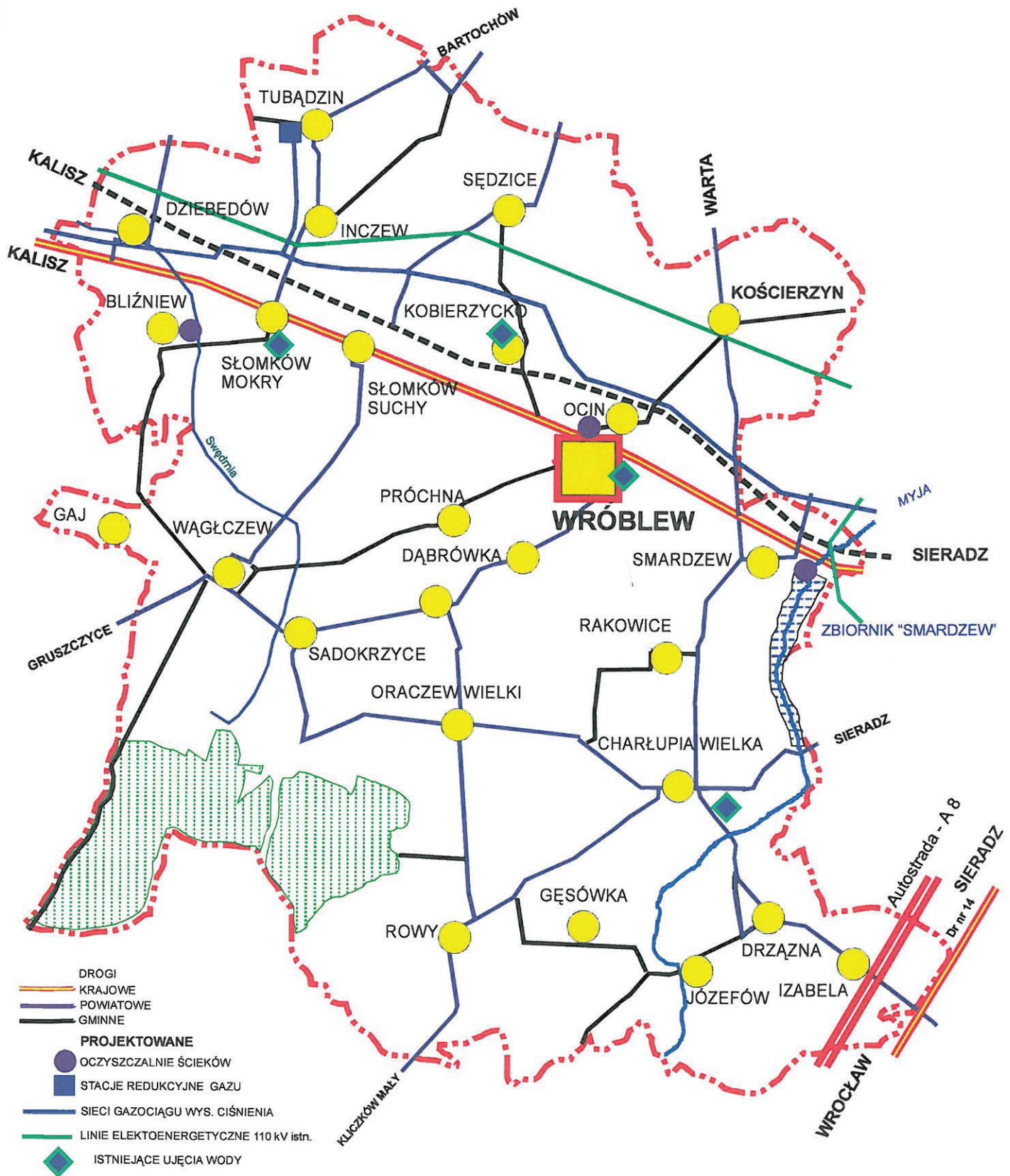
GOSPODARKA



Opracował: Zygmunt Kamiński

GMINA WRÓBLEW

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

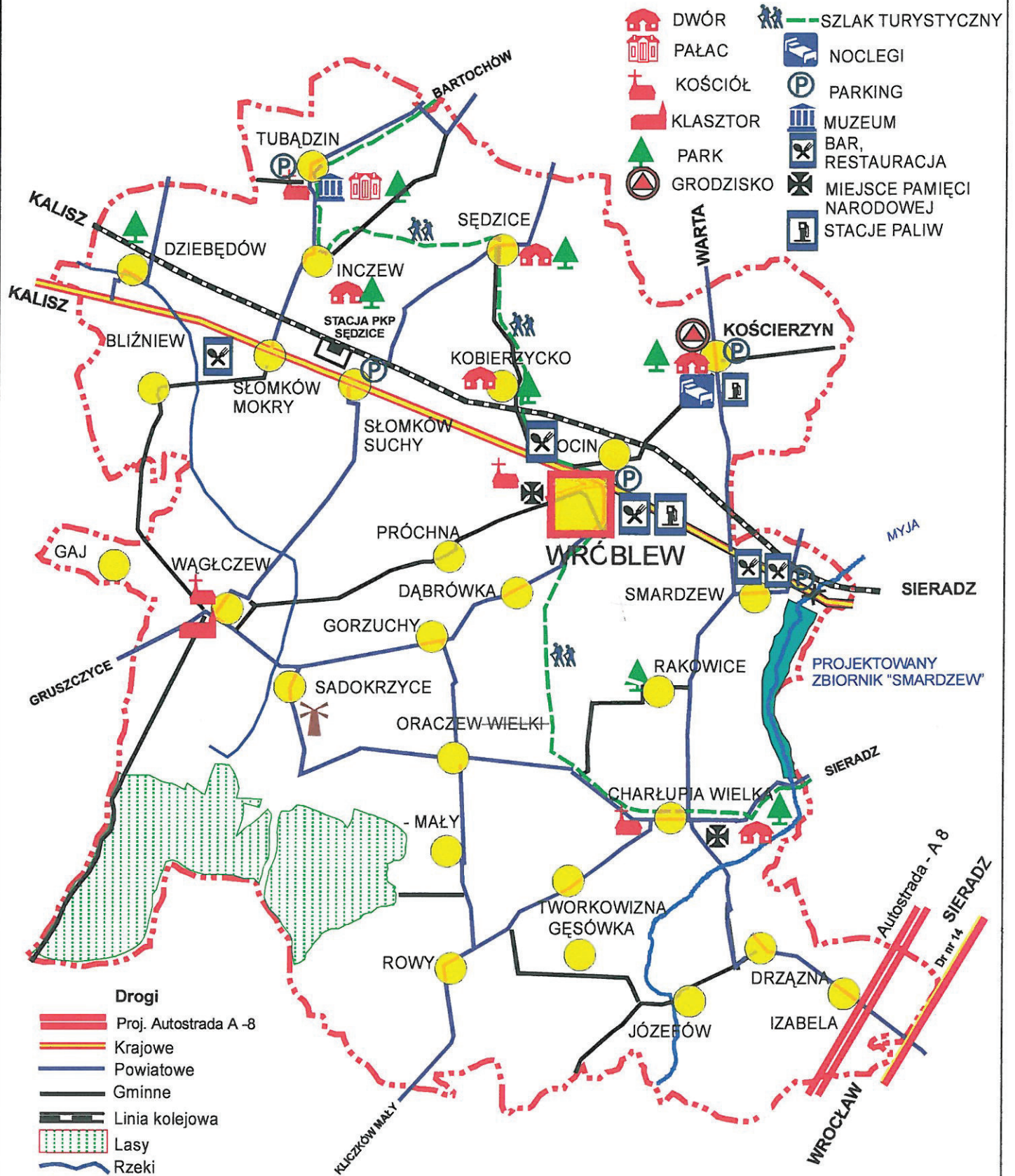


- DRÓGI
- KRAJOWE
- POWIATOWE
- GMINNE
- PROJEKTOWANE
- OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
- STACJE REDUKCYJNE GAZU
- SIECI GAZOCIĄGU WYS. CIŚNIENIA
- LINIE ELEKTOENERGETYCZNE 110 kV istn.
- ◆ ISTNIEJĄCE UJĘCIA WODY

Opracował: Zygmunt Kamiński

GMINA WRÓBLEW

KULTURA TURYSTYKA PRZYRODA



TUBĄDZIN DWÓR widok ogólny, wnętrze

